

Delårsrapport 2016-08-31
med
resultatprognos 2016-12-31

Innehållsförteckning

Förvaltningsberättelse	1 - 11
Personalekonomisk redovisning	12 - 13

Nämndernas verksamhetsberättelser

Kommunfullmäktige	14
Kommunstyrelsen	15 - 21
Utbildnings- och fritidsnämnden	22 - 29
Socialnämnden	30 - 37
Resultaträkning, Finansieringsanalys, Balansräkning, Noter	38 - 50
Sammanställning drift- och investeringar	51
Driftredovisning	52 - 54
Investeringsredovisning	55 - 56
Redovisningsprinciper	57 - 58
Redovisningsbegrepp och ordlista	59

Adress: Fagersta kommun

737 80 Fagersta

Telefon: 0223 - 44000

Webbplats: <http://www.fagersta.se>

Delårsrapportens struktur

Förvaltningsberättelse

Det första avsnittet innehåller förvaltningsberättelsen. Här ges en samlad beskrivning kommunens ekonomi och verksamhet perioden januari-augusti.

Förvaltningsberättelsen inleds med en beskrivning av kommunens styrmodell. Därefter följer en redovisning av måluppfyllelse. Förvaltningsberättelsen innehåller därutöver en ekonomisk översikt och analys samt en personalekonomisk redovisning.

Verksamhetsberättelser

I det andra avsnittet beskrivs kommunens verksamhet nämndvis. Nämnderna beskriver uppdrag, årets händelser, måluppfyllelse samt ger sin syn på framtida utveckling.

Bilagor

I bilaga finns redovisning av ekonomiskt utfall till och med 2016-08-31, prognos för helåret, ekonomisk ställning per 2016-08-31 (balansräkning) samt en redovisning av utfall jämfört med drift- respektive investeringsbudgeten. Därutöver redovisas tillämpade redovisningsprinciper.

Förvaltningsberättelse

En målstyrningsmodell infördes under år 2011. Utgångspunkten är visionen, Målbild Fagersta. Kommunfullmäktige beslutar om övergripande mål som utgör grund för de gemensamma inriktningsmål som antas av kommunstyrelsen. Nämnderna och samarbetsorganisationerna beslutar om effektmål. Effektmålen ska vara mätbara, realistiska, påverkbara, kända, tydliga, konkreta och tidsbestämda. Effektmålen redovisas i externbudget och följs upp i delårsrapport och årsredovisning. Nämnderna kan dessutom anta verksamhetsmål som redovisas i nämndens internbudget och i nämndens interna årsredovisning.

Målbild Fagersta

Fagersta har en ledande roll i Bergslagens tillväxt och är en framstående kommun när det gäller social service, utbildning och klimattänkande. I Fagersta är det lätt att leva. Kommunen präglas av trygghet, samverkan och framtidstro. Det är nära till naturen och kulturen. I Fagersta finns det gott om tid för alla. Integrationen är en naturlig del i Fagerstas samhällsbyggnad.

Vi ska – på ett jämställt och miljömässigt hållbart sätt – prioritera följande områden:

- infrastruktur och trafik
- byggande och boende
- tillväxt genom investeringar i kunskap, företagsamhet, miljö och ekonomi.

Allt detta ger Livstid:

- snabbheten att få offentlig och kommersiell service
- lättheten att ta sig till jobb och fritidsaktiviteter
- ömsesidigt ansvarstagande som skapar gemenskap och trygghet
- närheten till Västerås, Stockholm och andra viktiga knutpunkter.

I Fagersta får du tid, lust och kraft att leva.

Övergripande mål

De övergripande målen för Fagersta kommun är:

1. Långsiktig hållbar utveckling med god kvalitet och effektivt resursutnyttjande
2. Gott företagsklimat
3. Attraktiv arbetsgivare utifrån en definierad värdegrund
4. Bra utbildning

5. Trygg kommun
6. Regionutveckling genom samarbete, utbyggd infrastruktur och kommunikationer
7. Attraktiva boendemiljöer
8. Fungerande integration
9. Kommunal ekonomi i balans

För närvarande pågår ett visionsarbete benämnt ”Fagersta 2030”. Kommunfullmäktige förväntas fatta beslut i slutet av år 2016 eller början av år 2017 om kommunens inriktning vad gäller mål, investeringar etcetera.

God ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagen ska kommunen varje år upprätta en budget för nästa budgetår. Budgeten ska upprättas så att intäkterna överstiger kostnaderna. För verksamheten ska mål och riktlinjer anges som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. För ekonomin ska finansiella mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning anges.

Utifrån ett verksamhetsperspektiv kan god ekonomisk hushållning definieras som att verksamheten bedrivs kostnadseffektivt och ändamålsenligt. Det ska finnas ett klart samband mellan resursåtgång, prestationer, resultat och effekter. Detta kräver en utvecklad planering med framförhållning och handlingsberedskap, tydliga och mätbara mål samt bra uppföljningssystem.

Det finansiella perspektivet tar sikte på kommunens finansiella ställning och utveckling. Målen anger de finansiella förutsättningarna eller ramarna för den verksamhet kommunen bedriver. Den allmänna utgångspunkten för det finansiella perspektivet är att varje generation själv måste bära kostnaderna för den service som den konsumerar. Resultatet måste därför vara tillräckligt stort för att motsvarande servicenivå ska kunna garanteras även nästkommande generation utan att en högre skatt ska behöva uttaxeras.

Med utgångspunkt från kommunens ekonomiska situation, ska kommunen i form av mål ange en tydlig ambitionsnivå för den egna finansiella utvecklingen och ställningen.

God ekonomisk hushållning bedöms utifrån uppfyllelsen av de övergripande målen, som i sin tur bedöms utifrån uppfyllelsen av gemensamma inriktningsmål och effektmål.

Måluppfyllelse

Uppfyllelsen av de övergripande målen bedöms utifrån hur väl nämnderna når upp till de effektmål som satts upp. Nedan sammanfattas måluppfyllelsen av ett urval av effektmålen.

Långsiktig hållbar utveckling med god kvalitet och effektivt resursutnyttjande

Fagersta kommun är certifierad som Fairtrade City. Under året omdiplomerades kommunen, vilket är ett uttryck för att vi arbetar på ett strukturerat sätt, tillsammans med handel och organisationer, för att öka konsumtionen av Fairtradeprodukter. Antalet inköpta rättvisemärkta produkter har ökat under året.

Kommunens kollektivtrafik har utvecklats. Flexlinjen infördes år 2015 och införandet av avgiftsfri kollektivtrafik diskuteras.

Överförmyndarverksamheten når upp till målet om i vilken tid årsräkningarna ska vara klara.

Arbetet med välfärdsteknologi pågår. Digitala lås är infört på ett hemtjänstområde liksom tre olika trygghetslösningar. Inom socialförvaltningen har införande av mobila arbetssätt påbörjats.

Prognosen är att det övergripande målet kommer att uppfyllas.

Gott företagsklimat

Kommunen bidrar till finansiering av en centrum-utvecklare för handeln i Fagersta. En fördjupad översiktsplan för centrum har tagits fram och åtgärder kommer att vidtas utifrån den.

Från år 2017 kommer Fagersta att inrätta en egen näringslivsorganisation med fokus på strategiska företagsetableringar, stöd till nystartade företag och stöd till existerande företag.

Prognosen är att det övergripande målet kommer att uppfyllas.

Attraktiv arbetsgivare utifrån en definierad värdegrund

Kommunen arbetar aktivt med rekrytering genom bland annat sociala medier. En ny organisation kring rekrytering av vikarier till vård och omsorgsavdelningen har provats och utvärderas under hösten. Utbildnings- och fritidsförvaltningen har låg personalomsättning.

Personal inom för- och grundskolan har tagit del av Lärarlönelyftet.

Prognosen är att det övergripande målet kommer att uppfyllas.

Bra utbildning

Andelen behöriga elever till nationella program på gymnasiet har ökat.

Genom ett samarbete med grannkommunerna har en kurator anställts som huvudsakligen ska arbeta mot årskurs åtta i syfte att främja eleverna till en positiv skolgång.

Prognosen är att det övergripande målet kommer att uppfyllas.

Trygg kommun

Trygghetsvandringar ska genomföras under hösten.

Insatser för ökad trygghet på biblioteket samt det mobila stödteamets insatser vid Risbroskolan har gett positiva resultat. Utbildning kring "Våld i nära relation" har genomförts inom utbildnings- och fritidsförvaltningen.

Socialförvaltningen utvecklar nya arbetssätt inom öppenvården. Det mobila stödteamet arbetar med att förebygga de sociala problem som finns i samarbete med polisen och det civila samhället.

Prognosen är att det övergripande målet kommer att uppfyllas.

Regionutveckling genom samarbete, utbyggd infrastruktur och kommunikationer

Kommunen medverkar i Den Attraktiva Regionen, DAR och ett seminarium har genomförts under året.

Utbildnings- och fritidsförvaltningen samverkar med näringslivet inom alla sina verksamheter.

Prognosen är att det övergripande målet kommer att uppfyllas.

Attraktiva boendemiljöer

Genom den fördjupade översiktsplanen möjliggörs skapandet av nya attraktiva boenden.

Det planeras för ett nytt äldreboende i kommunen.

Prognosen är att det övergripande målet kommer att uppfyllas.

Fungerande integration

Integrationsinsatser stöds och kommunen är aktiv i medborgardialogen, bland annat genom projektet "Medborgardialog i komplexa samhällsfrågor".

Nya arbetssätt för att integrera utomnordiska personer tas fram och antalet anställda med annan etnisk bakgrund har ökat.

Biblioteket erbjuder sagostunder på olika språk. Fagerstahallen har breddat verksamheten med bland annat vuxensimskola och badvärdar och kulturskolan har infört prioritering vid antagning av elever.

Prognosen är att det övergripande målet kommer att uppfyllas.

Kommunal ekonomi i balans

Kommunfullmäktige har antagit ett resultatmål som anger att resultatbudgeten ska ge ett överskott/ökning av eget kapital på 1 procent av kommunens egna kapital, vilket för år 2016 motsvarar 6,1 mkr.

Kommunen prognostiserar ett överskott på 25,9 mkr för år 2016, vilket innebär att kommunen uppnår resultatmålet samt det övergripande målet om kommunal ekonomi i balans.

Prognosen är att det övergripande målet kommer att uppfyllas.

Utvärdering av god ekonomisk hushållning

Den samlade bedömningen är att Fagersta kommun uppnår god ekonomisk hushållning.

Verksamheterna beräknar kunna uppfylla flertalet av de uppsatta effektmålen. Den sammanfattande bedöm-

ningen är därför att kommunen kommer att uppnå målet om god ekonomisk hushållning ur ett verksamhetsperspektiv.

Kommunen beräknas uppfylla det övergripande målet Kommunal ekonomi i balans, se analys ovan.

Soliditeten är hög och kassalikviditeten är god.

Kommunen har inga långfristiga skulder. Fagersta kommun har en stark finansiell profil jämfört med övriga kommuner i Västmanlands län och även jämfört med övriga kommuner i riket. Detta visar Kommunforskning i Västsveriges rapport för 2015 där kommuner har jämförts utifrån fyra perspektiv och åtta nyckeltal.

Jämförelser visar att kommunen har förhållandevis låga kostnader inom flera verksamhetsområden.

Exempelvis ligger kostnaden för förskola och grundskolan under den strukturårsjusterade standardkostnaden. Den sammanfattande bedömningen är att Fagersta kommun kommer att uppnå god ekonomisk hushållning ur det finansiella perspektivet.

Finansiell analys

RK-modellen

För att kartlägga och analysera resultat, utveckling och ekonomisk ställning används en finansiell analysmodell som benämns RK-modellen. Modellen utgår ifrån fyra olika perspektiv: resultat, kapacitet, risk och kontroll.

Resultat och kapacitet

Resultatperspektivet visar vilken balans som finns mellan löpande intäkter och kostnader under året och över tiden. Här analyseras och förklaras bland annat resultat och investeringsutveckling. Under kapacitet analyseras kommunens finansiella situation i ett längre perspektiv, exempelvis soliditetsutvecklingen och kommunens skuldsättning.

Risk

Riskperspektivet beskriver vilka risker som kommunens ekonomi kan utsättas för och som kan påverka kommunens resultat och kapacitet på kort och lång sikt. Här analyseras bland annat kassalikviditet, borgensåtagande samt pensionsskulden.

Kontroll

Med perspektivet kontroll avses hur upprättade finansiella målsättningar och planer följs.

Resultat och kapacitet

Resultat

Förvaltning/Nämnd	Utfall	Utfall	Prognos	Bokslut
Belopp i mkr	160831	150831	2016	2015
Kommunfullmäktige	-0,8	-1,2	-1,5	-2,0
Kommunstyrelsen	-81,4	-80,6	-161,0	-149,0
Utb- och fritidsnämnden	-186,1	-182	-287,7	-275,5
Socialnämnden	-205,2	-197,7	-305,2	-295,8
Summa nämnderna	-473,4	-461,5	-755,4	-722,3
Finansförvaltningen	546,6	530,1	781,3	750,7
Resultat/budgetavvikelse	73,1	68,6	25,9	28,4

Delårsbokslut

Periodens resultat visar på ett överskott på 73,1 mkr jämfört med en prognos på 25,9 mkr på helåret. Per den sista augusti år 2015 uppgick resultatet till 68,6 mkr. Skillnaden år 2015 mellan periodens resultat och prognosen för helåret beror bland annat på att följande poster ingår i periodens resultat:

- Aktieutdelning från VB Energi, 14,0 mkr.
- Förändringen av semesterlöneskulden. För helåret prognostiseras en ökad kostnad, medan det för perioden redovisas en minskad kostnad på 12,2 mkr.
- Kostnaderna för Norra Västmanlands Kommunalteknikförbund (NVK) är ojämnt fördelade över året och där en hög andel av de

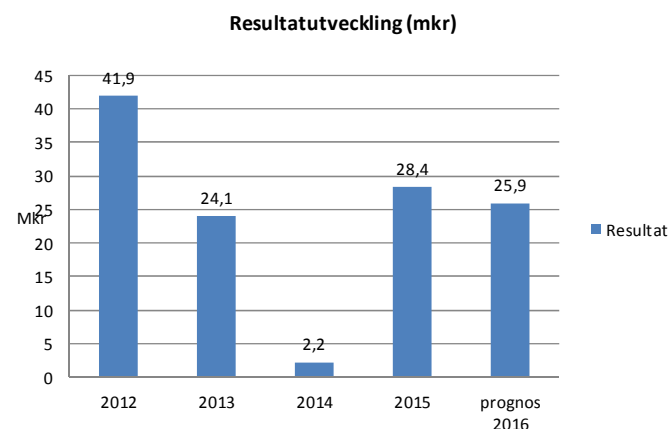
beräknade kostnaderna kommer att belasta perioden september-december.

Helårsprognos

Prognosen för år 2016 visar på ett överskott på 25,9 mkr, varav 33,1 avser resultateffekt av extra statsbidrag för flyktingmottagande. Resultatet för år 2015 uppgick 28,4 mkr.

Resultatutveckling

Fagersta kommun har haft positiva resultat under en följd av år.

God ekonomisk hushållning

Avstämning mot balanskravet

Balanskravet är kommunallagens regelverk för krav på ekonomisk balans för kommuner och landsting. Enskilda kommuner och landsting får inte besluta om en budget där kostnaderna överstiger intäkterna. Eventuella uppkomna underskott ska återställas inom tre år.

Vid avstämning mot balanskravet är huvudprincipen att realisationsvinster från försäljningar av anläggningstillgångar inte ska inräknas i intäkterna. Periodens resultat uppgår till 71,4 mkr efter justering för realisationsvinster på 1,7 mkr. Balanskravet uppnås med god marginal.

	2016
Årets resultat (helårsprognos)	73,1
Reducering av samtliga realisationsvinster	-1,75
Vissa realisationsvinster enligt undantagsmöjligheter	
Vissa realisationsförluster enligt undantagsmöjligheter	
Orealiserade förluster i värdepapper	
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	71,4
Reservering till resultatutjämningsreserv	
Disponering från resultatutjämningsreserv	
Balanskravsresultat (helårsprognos)	71,4

Avstämning mot resultatmålet

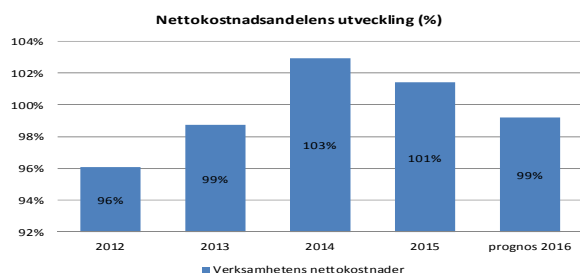
Resultatmålet, 1% av eget kapital, uppgår till 6,1 mkr för år 2016. Kommunfullmäktige och kommunstyrelsen har totalt anslagit 19,6 mkr av tidigare års resultatmässiga

överskott. Totalt återstår 116,4 mkr av totalt avsatta 307,1 mkr. Det justerade resultatmålet uppgår till -13,5 mkr (6,1 mkr -19,6 mkr). Det prognostiserade resultatet på 25,9 mkr överstiger resultatmålet med 39,4 mkr.

Avstämning resultatmål	
Resultatmål 2% av eget kapital	6,1
<u>Disp. ur resultatdisposition</u>	
Målbild 2013-2015-2017	-2,4
Målbild 2013-2015-2017	-4,8
Pensioner	-8,6
Resultatutjämnig	-2,4
Sociala investeringsfonden	-1,5
Summa resultatdisp	-19,6
Justerat resultatmål	-13,5

Ett vanligt mål för god ekonomisk hushållning är att årets resultat ska motsvara 2% av skatteintäkter och generella statsbidrag. För Fagersta kommun innebär detta 15,6 mkr. Prognostiserat resultat på 25,9 mkr motsvarar 3,3% av skatteintäkter och generella statsbidrag.

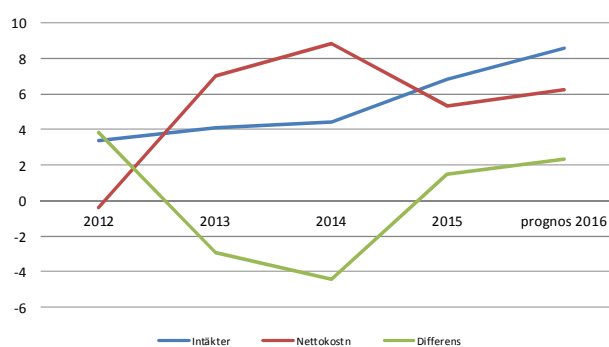
Omvänt innebär resultatmålet på 2% av skatteintäkter och generella statsbidrag att nettokostnadernas andel av skatteintäkter och statsbidrag inte ska överstiga 98%. Tabellen visar att nettokostnadernas andel beräknas utgöra 99 % av skatteintäkterna år 2016. Efter att hänsyn har tagits till det positiva finansnettot beräknas nettokostnadsandelen till 97%.

Kostnads- och intäktsutveckling

För att långsiktigt ha kontroll över kostnadsutvecklingen och klara en god ekonomisk hushållning är det viktigt att verksamhetens nettokostnader inte ökar snabbare än intäkterna. Prognosen för år 2016 pekar på att verksamhetens nettokostnader kommer att öka med 6,2% medan skatter och generella statsbidrag ökar med 8,6% (2,4% exklusive extra statsbidrag för flyktinmottagande).

Procentuell förändring av skatter och generella statsbidrag jämfört med verksamhetens nettokostnader

Skattesatsen år 2016 är 22,11 %.

Budgetavvikelser

Delårsbokslut

Periodens budgetavvikelse uppgår till 67,5 mkr jämfört med 39,9 mkr i helårsprognosen.

Förvaltning/Nämnd	Period. budget	Utfall 160831	Budget-avvikelse
Kommunfullmäktige	-1,0	-0,8	0,2
Kommunstyrelsen	-108,8	-81,4	27,4
Utb- och fritidsnämnden	-191,8	-186,1	5,7
Socialnämnden	-203,5	-205,2	-1,7
Summa nämnderna	-505,1	-473,4	31,6
Finansförvaltningen	510,7	546,6	35,9
Resultat/budgetavvikelse	5,6	73,1	67,5

Med undantag för kommunstyrelsen så överensstämmer periodens resultat relativt väl med helårsprognosen. För kommunstyrelsen redovisas ett större överskott på perioden. Detta beror i huvudsak på att ej förbrukade medel inom NVK räknas som återredovisade i delårsbokslutet. Därutöver redovisar NVU ett överskott för perioden på 3,2 mkr, medan helårsprognosen visar ett underskott med 1,1 mkr.

Helårsprognos

För helåret redovisas en total budgetavvikelse på 39,9 mkr, vilket innebär en förbättring med 1,8 mkr jämfört med prognosen per den sista juli. Förändringen avser framförallt kommunstyrelsen.

Förvaltning/Nämnd	Budget	Prognos resultat	Budget-avvikelse
Kommunfullmäktige	-1,5	-1,5	0,0
Kommunstyrelsen	-163,2	-161,0	2,2
Utb- och fritidsnämnden	-287,7	-287,7	0,0
Socialnämnden	-305,2	-305,2	0,0
Summa nämnderna	-757,6	-755,4	2,2
Finansförvaltningen	743,6	781,3	37,7
Resultat/budgetavvikelse	-14,1	25,9	39,9

För kommunstyrelsen prognostiseras ett överskott på 2,2 mkr jämfört med budget. Ett överskott på 1,0 mkr beräknas för köpt verksamhet/verksamhetsbidrag. Verksamhetsbidraget till Norra Västmanlands Kommunalteknikförbund (NVK) blir 1,3 mkr lägre än

budget. Kostnaderna för verksamhetsbidraget till Norra Västmanlands Utbildningsförbund (NVU) beräknas till 1,1 mkr högre än budget. Verksamhetsbidraget till Norra Västmanlands ekonomiförvaltning (NVE) beräknas till 0,3 mkr högre än budget. Underskottet beror på högre personalkostnader än budgeterat. Kostnaderna för verksamhetsbidrag till Västmanland-dala Miljö och byggnadsnämnd visar ett beräknat överskott med 0,9 mkr, framförallt beroende på vakanser. Kommunstyrelsens förvaltningar prognostiserar ett överskott på knappt 0,1 mkr. Därutöver väntas tomträtter ge ett överskott på 1,0 mkr, vilket beror på realisationsvinster i samband med försäljning av tomträtter.

Utbildning- och fritidsnämnden prognostiserar ingen avvikelse mot budget. Nämnd och central förvaltning visar ett överskott på 1,0 mkr som avser bufferten som delvis friställts för att parera de ökade kostnader förvaltningen får genom utökning av antalet platser inom för- och grundskola hos friskolan. Utbildnings- och fritidsnämndens buffert var vid årets början orörd men tillkommande beslut samt oförutsedda kostnader har påverkat bufferten. Bedömningen är att den används i sin helhet till årets slut. Förskoleverksamheten visar ett prognostiserat underskott på 0,5 mkr vid årets slut, vilket beror på den ökade kostnaden när friförskolan utökar sina platser från oktober. Grundskolans årskurs 1-9 prognostiserar ett underskott på 0,6 mkr på grund av ökade kostnader i samband med att friskolan utökar med en ny årskurs 7 från hösten.

Förskoleklassverksamheten prognostiserar en budget i balans och fritidshemsverksamheten visar ett prognostiserat underskott på 0,3 mkr där utdebiterade avgifter förväntas bli lägre än budgeterat. Prognosen för sarskolans verksamhet visar i dagsläget en budget i balans. Kultur- och biblioteksverksamheten redovisar ett överskott mot budget på 0,2 mkr beroende på att personalkostnaderna blir lägre än budget. Kulturarvet redovisar ett överskott på 0,2 mkr där avsatta medel för kulturarrangemang inte förväntas gå åt. Turism- och fritidsverksamheten prognostiserar en budget i balans och samma gäller även för Kostservice.

Socialnämnden prognostiserar ingen avvikelse mot budget. Det finns avvikelser mellan de olika verksamheterna men på totalen räknar nämnden med att hålla kostnaderna inom den angivna budgetramen. Socialnämndens egen ram och den gemensamma administrationen visar ett överskott på 4,7 mkr i prognosen av den reserv som finns för oförutsett och utjämnning av verksamhetens kostnader. Individ- och familjeomsorgen redovisar ett underskott på 1,5 mkr som kan härledas till ett ökat antal externa vuxenplaceringar. Inom individ- och familjeomsorgens administration beräknas ett överskott på 0,5 mkr på

grund av vakanser i början på året. Utanför prognosen ligger kostnader för två placeringar till en årskostnad om 2,6 mkr. Det ska prövas om kostnaden kan återsökas från Migrationsverket, alternativt etableringsfonden. För vård- och omsorg prognostiseras ett överskott på 0,5 mkr inom administrationen. Äldreomsorg och sjukvård visar ett underskott på 4 mkr trots att finansiering via stimulansmedel är inräknade. På vissa boenden är vårdtyngden extra hög och mer personal är insatt. Hemtjänsten har haft ökad personalbemanning i början av året för att delade turer är borttagna på prov. Det har varit högt tryck på korttidsplatser på Kanalen trots att Visiten finns. Parboendet på Malmen drar extra personal. Rustning av lägenheter på Stolpvreten har tagit längre tid än önskvärt. LSS förväntas förbruka 1 mkr mindre än deras budgettilldelning. Psykiatri prognostiseras överskrida budget med 2,7 mkr på grund av köp av fler externa platser. Social Hållbarhet prognostiserar ett överskott på 1,0 mkr, varav 0,2 mkr avser utfört arbete och 0,8 mkr avser försörjningsstöd.

För år 2016 prognostiseras ett överskott på 37,7 mkr inklusive det extra statsbidraget för flyktingmottagande. Bidraget är periodiserat med 12/13 och uppgår till 44,2 mkr under år 2016. Ett överskott om 33,1 mkr beräknas.

Tillfälliga statsbidrag för flyktingmottagande	47,9
Periodisering 1/13 2015	-3,7
Återstår till 2016	44,2
Prognos kostnader	
Moduler för undervisning (del som avser 2016)	-3,3
Vidareutveckling av Språnget	-2,0
Medel till mobilt stödteam (del som avser 2016)	-1,5
Internationell bibliotekarie	-0,2
Sponsring Fagersta Golfklubb	-0,4
Sponsring Fagersta Södra	-0,2
Utökad skolskotersketjänst, Alfaskolan	-0,3
Utökad medlemsbidrag NVU	-1,5
Nya beslut (schablon)	-1,8
Summa kostnader	-11,1
Varav utfördelat (utfall tom aug)	-5,7
Varav i prognos på finansförvaltningen	-5,4
Återstår 2016 av tillf.statsbidrag	33,1

Skatteintäkter och generella statsbidrag beräknas bli 1,2 mkr bättre än budget. Kompensation för löneökningar är inte utfördelade till verksamheterna. Utfallet beräknas bli enligt budget. Finansnettot beräknas till 19,6 mkr, vilket är 2,7 mkr bättre än budget. Detta beror främst på högre utdelning från VB Energi med 1,4 mkr, lägre finansiell kostnad på pensionsskulden med 0,6 mkr samt lägre nedskrivningar av finansiella tillgångar med 0,6 mkr. Arbetsgivaravgifter och arbetsmarknadsförsäkringar beräknas bli 0,3 mkr högre än budgeterat, detta på grund av sänkta eller borttagna rabattsatser på arbetsgivaravgifter. Pensionskostnaderna beräknas bli 0,4 mkr högre än budgeterat.

Lokalbanken väntas ge ett överskott på 0,4 mkr jämfört med budget. Avsatta medel för kompensation för ökad hyra till följd av lokalinvesteringar beräknas bli 1,0 mkr lägre än budget. I och med övergången till komponentredovisning budgeterades ett överskott motsvarande 5,0 mkr för det underhåll som kommer att redovisas som investering.

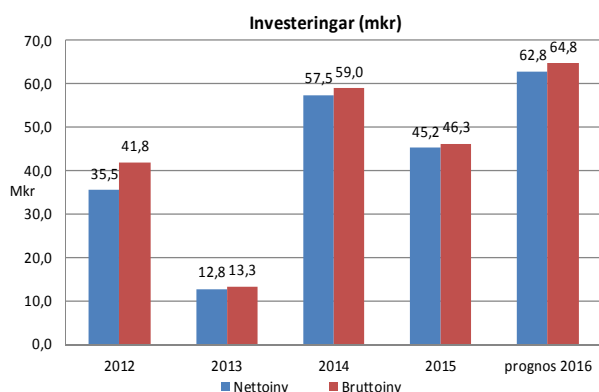
Investeringar

Totalt beräknas nettoinvesteringar på 62,8 mkr för år 2016. Avvikelsen mot budget prognostiseras till 115,6 mkr.

Belopp i mkr	Budget	Prognos	Budget- avvikelse
Kommunfullmäktige	0,0	0,0	0,0
Kommunstyrelsen	-168,9	-53,3	115,6
varav kommunstyrelsen	-2,6	1,4	4,0
varav NVK	-166,3	-54,7	111,6
Utb- och fritidsnämnden	-6,1	-6,1	0,0
Socialnämnden	-3,5	-3,5	0,0
Summa nämnderna	-178,4	-62,8	115,6

För kommunstyrelsens egna investeringar beräknas ett överskott på 4,0 mkr. Ett nytt ärendehanteringssystem är under införande och årets utgift beräknas till 0,5 mkr. Kommunen har sålt tomter och tomträtter för totalt 1,9 mkr. NVK är entreprenör för huvuddelen av Fagersta kommuns investeringar och för år 2016 beräknas ett överskott på 115 mkr, varav 40 mkr avser medel för särskilt boende för äldre. Projektet är inte påbörjat. Därutöver ingår 39 mkr för nytt produktionskök, där utgifter väntas i större omfattning först under år 2017-2018. Övriga större avvikelser avser bland annat ej påbörjat projekt för ny skolbyggnad till Per-Olsskolan, 23,6 mkr.

Utbildnings- och fritidsnämnden och socialnämnden prognostiserar ingen avvikelse mot budget. Större investeringar är bland andra satsningen på en dator per elev i årskurs 7-9, inköp av inventarier till äldreomsorgen och grundskola samt nya system till socialförvaltningens verksamheter.

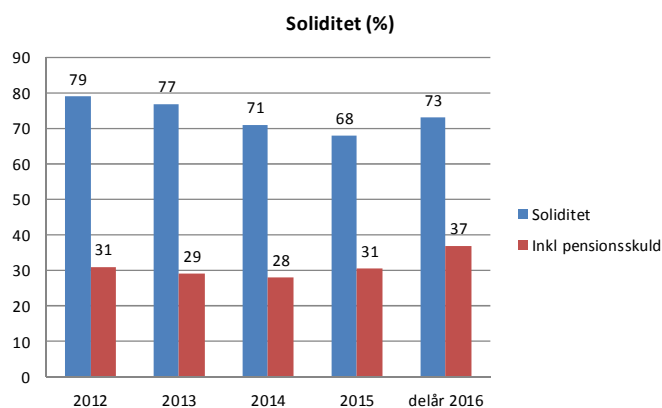

Risk

Riskperspektivet beskriver vilka risker som kommunens ekonomi kan utsättas för och som kan påverka kommunens resultat och kapacitet på kort och lång sikt. Här analyseras bland annat kassalikviditet, borgensåtagande samt pensionsskulden.

Soliditet

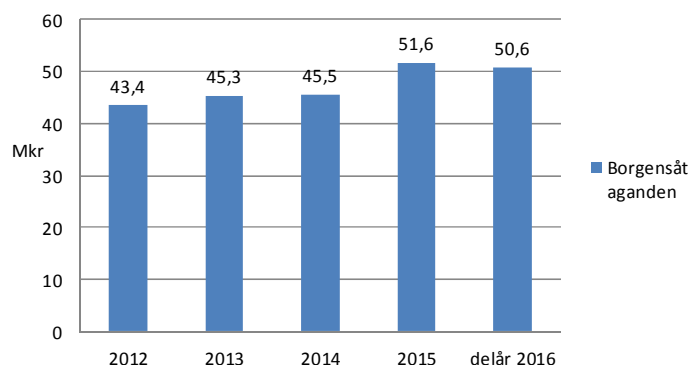
Soliditeten är ett mått på kommunens ekonomiska styrka på lång sikt. Den anger hur stor del av de totala tillgångarna som kommunen äger, det vill säga eget kapital i förhållande till det totala kapitalet. De faktorer som påverkar soliditeten är resultatutvecklingen, tillgångar och skulders förändring. De starka resultaten har medfört en hög soliditet. Fagersta kommuns soliditet 2016-08-31 uppgår till 73% exklusive pensionsskulden och 37% inklusive. Soliditeten per den sista augusti påverkas av det höga resultatet för perioden. Soliditeten per den sista december förväntas därför bli lägre.

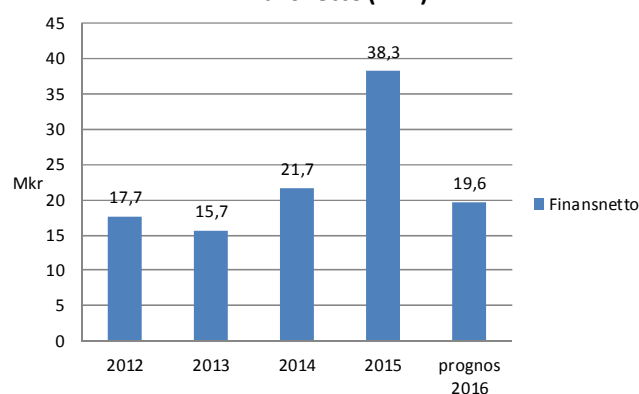
Skulder och borgensåtaganden

År 1996 övertog kommunen Stiftelsen Fagerstahems låneskuld på 176 mkr. Skulden har amorterats och kommunen är skuldfri sedan mars år 2004. Inga nya lån har tagits upp.

Borgensåtagandena 2016-08-31 uppgick till 50,6 mkr. Merparten av kommunens borgensåtaganden avser två bostadsrättsföreningar. Kommunen har avsatt 20,4 mkr för eventuella framtida kostnader. Borgensåtagande för Vafab uppgår till 15,9 mkr.

Borgensåtaganden (mkr)**Finansnetto**

Finansnettot beräknas till 19,6 mkr för år 2016, varav 14,0 mkr avser utdelning från VB Energi. Finansnettot består av finansiella intäkter, som ränteintäkter och aktieutdelning, samt finansiella kostnader. Sedan mars år 2004 är kommunen skuldfri och har inga räntekostnader för lån. De finansiella kostnaderna består av i huvudsak av ränta på pensionsskulden och eventuella nedskrivningar av finansiella tillgångar.

Finansnetto (mkr)**Pensioner**

Fagersta kommuns totala pensionsåtagande uppgår till 419,4 mkr vilket är en minskning på 10 mkr jämfört med 2015-08-31. Minskningen beror framförallt på att utbetalningarna från ansvarsförbindelsen är högre än skuldökningen. Eftersom utbetalningar sker långt fram i tiden ska skulden nuvärdesberäknas. En nuvärdesberäknad skuld blir högre ju lägre räntan är och vice versa. Pensioner intjänade fram till 1998 redovisas som en ansvarsförbindelse. Pensioner intjänade från och med 1998 redovisas som en avsättning i balansräkningen. Avsättningen avser Fagersta kommun, NVU och NVK.

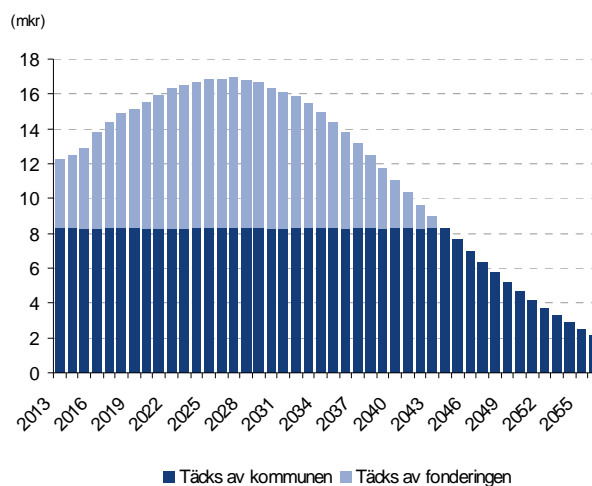
Pensionsförplikt. (mkr)	2015-08-31	2016-08-31	Förändr mkr	Förändr %
Avsättningar	64,9	71,3	6,4	9,9%
Ansvarsförbindelse	364,5	348,1	-16,4	-4,5%
Summa	429,4	419,4	-10,0	-2,3%
Pensionsportföljen	210,3	220,1	9,8	4,7%
Återlånade medel	219,1	199,3	-19,8	-9,0%

Medelsförvaltning

Kommunens medelsförvaltning regleras i kommunens finanspolicy. Pensionsmedelsförvaltning och övrig långsiktig medelsförvaltning har skett i samråd med Söderberg & Partners som även har i uppdrag att bevaka att placeringar sker i enlighet med finanspolicyen

Pensionsmedelsförvaltning

För att utjämna kostnaderna för de ökande pensionsutbetalningarna ur ansvarsförbindelsen, som når sin högsta nivå 2027, har Fagersta kommun byggt upp en pensionsfond. Enligt kommunens ekonomistyrningspolicy ska avsättningen budgeteras och uppgå till nödvändig nivå för att utjämna kostnaderna. Under perioden 2000-2011 har kommunen avsatt 102,2 mkr för att täcka framtida pensionsutbetalningar. Diagrammet nedan visar den reala kostnadsutvecklingen avseende utbetalningar av pensionskulden (ansvarsförbindelsen). Diagrammet visar också hur stor del av kostnaderna som pensionsfonden beräknas täcka.

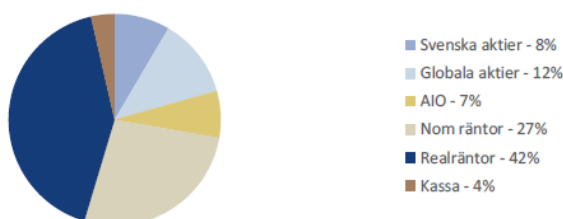
Källa: Söderberg & Partners

Förvaltningen är konstruerad utifrån principen att den marknadsvärderade konsolideringen (värdet på tillgångarna/värdet på skulden) alltid ska överstiga 100%. Konsolideringen per den sista augusti år 2016 uppgick till 129,8 % jämfört med 131,7% per den sista augusti 2015.

Marknadsvärde (mkr)	2015-08-31	2016-08-31
Tillgångarna	210,3	220,1
Skulden	159,7	169,6
Konsolidering %	131,7%	129,8%

Per den sista augusti år 2016 hade pensionsportföljen följande utseende, uttryckt som procentuell fördelning på olika tillgångsslag.

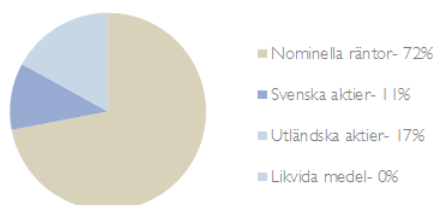

Förvaltningen av pensionsportföljen har skett i samråd med Söderberg & Partners som även har i uppdrag att bevaka att placeringar sker i enlighet med finanspolicyn.

Övrig långsiktig medelsförvaltning

Nedan framgår placeringen av de medel som är avsatta till övrig långsiktig medelsförvaltning.

TILLGÅNGSALLOKERING

*Tillgångsallokeringen är baserad på den regionala fördelningen för varje enskilt instrument varför den kan skilja från tillgångstabellen.

Övrig långsiktig medelsförvaltning avser placering av överlikviditet som inte bedöms behövas för att täcka kommunens likviditetsbehov inom en tvåårsperiod. Portföljens marknadsvärde uppgick per 2016-08-31 till 313,0 mkr jämfört med 213,8 mkr per 2015-08-31. Ökningen beror i huvudsak på överflyttning av medel till överlikviditetsportföljen från kommunens bankkonto.

Likviditetsförvaltning

Likviditetsförvaltning på kort sikt avser placeringar som är två år eller kortare. Enligt kommunens finanspolicy ska kommunens likviditet alltid vara så stor att en god betalningsberedskap kan hållas. Kommunen har löpande likviditetsplaner för att säkerställa detta. Tillgångarna i kassa och bank uppgick till 70,3 mkr per 2016-08-31, jämfört med 162,8

mkr per 2015-08-31. Minskningen beror i huvudsak på överflyttning av medel från kommunens bankkonto till överlikviditetsportföljen.

Kontroll

Det sista perspektivet åskådliggör vilken kontroll kommunen har över den finansiella utvecklingen samt finansiella målsättningar och planer, såsom exempelvis budgetföljsamhet.

Uppföljning av ekonomistyrningspolicy

Kommunfullmäktige fastställde i april år 2012 en ekonomistyrningspolicy för Fagersta kommun. Efterlevnaden av centrala principer redovisas nedan.

Finansieringsprincip

”Huvudregeln är att samtliga beslut om utgifts- och kostnadsökningar ska vara finansierade. Det ska alltså finnas budgetmedel anslagna. Undantag från denna regel kan vara motiverad vid speciella tillfällen då kommunfullmäktige finner att enda finansieringslösningen är att använda kommunens egna kapital.”

Målet kommer att uppfyllas. Eget kapital har inte använts för att finansiera driften.

Investeringar

”Huvudregeln att investeringar skall finansieras med egna medel. Det kan dock finnas skäl att låna till investeringar och då framförallt inom avgiftsfinansierad verksamhet.”

Målet kommer att uppfyllas. Fagersta kommun kommer år 2016 att finansiera samtliga investeringar med egna medel. Det kan noteras att skattefinansieringsgraden prognostiseras till 79%, vilket innebär att en del av årets investeringar finansieras av medel som kommer från tidigare års resultat.

Över- och underskottstäckning

”Principen är att underskott i nämndernas budgetavräkning skall föras med till kommande år och återbetalas senast i bokslutet 2 år efter det att det uppkom. Om det finns särskilda skäl kan kommunfullmäktige besluta att minska återbetalningskravet. Överskott kan få föras med när kommunens ekonomi så tillåter och andra skäl talar för detta.”

Kommunfullmäktige tar ställning till detta vid behandlingen av årsredovisningen.

Taxor och avgifter

”Uppräkning av taxor och avgifter skall ske på ett sådant sätt att avgiften/taxan följer kostnadsutvecklingen inom verksamheten. Avgiftens andel av kostnaderna skall inte tillåtas att minska. Om avgiftsande-

en tillåts minska skall det finnas ett politiskt beslut om detta.”

Målet är delvis uppfyllt.

Kostnadsbärare

”Kostnader och intäkter skall i så stor utsträckning som möjligt påföras rätt verksamhet i förhållande till vad som är ekonomiskt motiverat.”

Målet är uppfyllt. Interndebitering finns inom flera områden som verksamhetsfastigheter, telefonväxel, kostservice, vaktmästeri mm.

Ekonomi- och verksamhetsrapportering

”Respektive nämnd skall varje månad rapportera det ekonomiska- och verksamhetsläget till kommunstyrelsen. Ingen rapport behöver lämnas för januari, februari, juni och november månad. Endast för verksamheten väsentliga avvikelser behöver rapporteras.”

”Delårsrapport skall upprättas per den sista augusti”.

”Vid samtliga budgetuppföljningar gäller att åtgärder för att hålla given budgetram skall redovisas.”

Målen har uppfyllts.

Kommunkoncernen

Den egentliga kommunkoncernen består av Fagersta kommun, Västbergslagens Energi AB med dotterbolagen Västerbergslagens Elnät AB och Västerbergslagens Försäljnings AB, Norra Västmanlands Kommunalteknikförbund (NVK) samt Norra Västmanlands Utbildningsförbund (NVU). Budget och prognos för samverkansorganisationerna redovisas under kommunstyrelsen. Därutöver tar respektive organisation fram en delårsrapport som rapporteras till kommunen

Västerbergslagens energi AB

Kommunen äger 20,8 procent (%) av Västerbergslagens Energi AB och aktieinnehavet är bokfört till 6,0 mkr. Det finns två helägda dotterbolag, Västerbergslagens Elförsäljning AB och Västerbergslagens Elnät AB. Aktieutdelning år 2016 uppgår till 14,0 .

Norra Västmanlands kommunalteknikförbund

NVK startade verksamheten den 1 januari år 2004. Förbundets medlemmar är Fagersta och Norbergs kommuner. Förbundet har driftsansvar för avfallshandling, vatten och avlopp, gator och vägar, parker, skogsförvaltning, städning, fastigheter och lokaler samt IT.

Norra Västmanlands Utbildningsförbund

I kommunkoncernen ingår även NVU som är ett kommunalförbund med Fagersta, Norberg och Skinnskattebergs kommuner som medlemmar. Förbundet bedriver gymnasieskola, gymnasiesärskola, vuxenutbildning, och uppdragsutbildning.

Övriga

Fagersta kommun är delägare i kommunalförbundet Vafab Miljö. Medlemmar i Vafab Miljö är kommunerna i Västmanlands län är medlemmar samt Heby och Enköpings kommun. Vafab Miljö svarar för den regionala avfallshandlingen. Kommunens ägarandel är 4,14 procent.

Samverkansorganisation

Fagersta, Avesta och Norbergs kommuner samverkar i en gemensam miljö- och byggnadsnämnd. Den gemensamma nämnden fullgör de samverkande kommunernas uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet, djurskyddet, livsmedelskontrollen, smittskyddet, plan- och byggområdet samt de övriga uppgifter som enligt lag skall fullgöras av den kommunala nämnden inom miljö- samt plan och byggområdet.

Fagersta kommun ingår i Södra Dalarnas räddningstjänstförbund (SDR). Ägarandelen är 19,5%. Förbundet skall hålla en för Avesta, Hedemora, Fagersta och Norbergs kommuner gemensam räddningstjänst som enligt lag åvilar var och en av medlemskommunerna.

Fagersta, Avesta, Norberg, Skinnskatteberg och Hedemoras kommuner har en gemensam lönenämnd. Syftet är att samarbetet ska minska kostnaderna för de deltagande kommunerna.

Fagersta och Norberg bildade 1 januari 2012 en gemensam ekonominämnd. Nämnden svarar för kommunernas ekonomiadministration.

Fagersta kommun köper näringslivstjänster från Tillväxtgruppen i norra Västmanland (TVG) som är en ekonomisk förening. Fagersta och Norbergs kommuner samverkar kring näringslivsfrågor.

Fagersta är medlem i Norra Västmanlands Samordningsförbund (FINSAM). Förbundets ändamål är att genom finansiell samordning underlätta eller förbättra möjligheterna för individer som är i behov av samordnade rehabiliteringsinsatser så att dessa ska kunna förbättra sin förmåga att utföra ett förvärvsarbete och därigenom stärka sin möjlighet till egen försörjning. Medlemmar är kommunerna Fagersta, Norberg, Skinnskatteberg, Sala, Hallstahammar, Surahammar samt försäkringskassan, Arbetsförmedlingen och

Landstinget Västmanland. Fagersta kommun står för 13,2 procent av förbundets kostnadstäckning,

Omvärldsanalys och framtiden

Regeringen och Sveriges kommuner och landsting (SKL) gör följande bedömning i cirkulär 16:045

Den svenska ekonomin utvecklades mycket starkt år 2015. Under första halvåret år 2016 har utvecklingen varit mer dämpad. Förutsättningarna för svensk ekonomi ser trots det fortsatt gynnsamma ut. Den svenska ekonomin beräknas fortsätta att utvecklas betydligt starkare än ekonomin i många andra länder. Anledningen är en fortsatt stark utveckling av inhemsk efterfrågan. En försvagad krona tillsammans med en förbättrad tillväxt i omvärlden innebär också att exporten väntas få bättre fart framöver. Högkonjunkturen i svensk ekonomi förstärks därmed nästa år. Sedan föregående skatteunderlagsprognos har bedömningen av antalet asylsökande påtagligt sänkts. Därtill ska läggas att en betydande neddragning skett i bedömningen av antalet ensamkommande flyktingbarn. Den nya och lägre bedömningen av antalet asylsökande och antalet ensamkommande flyktingbarn medför att prognosen för kommunal och statlig konsumtion har sänkts.

Fagersta kommun

Folkmängden i Fagersta kommun ökade med 93 personer under första halvåret 2016, från 13 286 invånare till 13 379 invånare. Ökningen beror till stor del på inflyttning från utlandet. Befolkningsökningen ställer krav på långsiktiga beslut gällande utbyggnad av kommunal service.

En fortsatt ökning av antalet placeringar inom individ- och familjeomsorgen kommer att påverka verksamheten kostnadsmässigt samt öka arbetsbelastningen. En förstärkning avseende förebyggande insatser är av största vikt för att få bättre och socialt hållbara lösningar för familjer och enskilda.

Fler platser för vårdboende behövs för att minska väntetiderna. För att klara framtidens äldreomsorg med ett ökat antal äldre är utveckling av välfärdsteknologi som ett komplement till personalen nödvändig. Ett annat område som behöver effektiviseras och kvalitets-säkra ytterligare är rekrytering. Det blir allt viktigare att kunna bemanna omsorgen när behoven ökar.

Det finns ett ökat behov av individuella lösningar kring personer med komplexa problem inom LSS-verksamheten och psykiatrin. Kompetenshöjande insatser och rekrytering av personal med adekvat utbildning kommer att behövas i framtiden. Fortsatt

samarbete med landstingets psykiatri är viktigt för att kunna tillgodose behov för personer med komplexa psykiatriska diagnoser.

Behovet av förskoleplatser ökar kontinuerligt vilket resulterar i att behov finns att öppna ytterligare avdelningar inom verksamheten. Störst är behovet av avdelningar i den norra stadsdelen. Denna barnökning kommer att ge en spiraleffekt uppåt i grundskolans verksamheter. Kostservice kommer också att påverkas av den ökade volymen. Beslut om byggnation av ett nytt produktionskök har tagits och projekteringsarbetet har påbörjats.

Behov finns av en treparallellig mkr F-6 skola på både Alfaskolan och PerOlsskolan samt ytterligare lokaler och personal för förskoleklass och fritidshem.

Näringslivssamarbetet Tillväxtgruppen i norra Västmanland (TVG) upphör vid årsskiftet 2015/2016. Näringslivsfrågor kommer att föras till en ny enhet under kommunstyrelsen, Näringsliv och tillväxt.

Kommunens finansiella styrka gör att aktuell investeringsvolym klaras med egna medel.

Kommunen har borgensåtaganden som kan innebära stora finansiella krav på den kommunala ekonomin framöver. Kommunen har avsatt medel för att kunna täcka delar av eventuella framtida kostnader.

Kostnaden för kommunens pensioner kommer att öka de närmaste åren. Kommunen kommer att använda de till pensionsskulden avsatta medlen för att klara kostnadsökningen.

Känslighetsanalys

Kommunens ekonomiska resultat påverkas av en mängd olika faktorer. Nedan anges vilken ungefärlig inverkan några av dessa har:

Faktor	Inverkan i mkr
Löneökning med 1%	5,0
10 heltidstjänster	+/- 4,2
Ökade kostn. försörjningsstöd 10%	-0,8
Förändrad utdebitering med 1 kron	+/- 26,0
Befolkningsförändring +/- 100 inv.	+/- 5,0

Karolina Berglund
Ekonomichef

Personalekonomisk redovisning

Delårsredovisning för perioden 140801 tom 150731 samt 150801 tom 160731

Antal anställda

Kommunen hade 160731: 867 tillsvidareanställda samt 270 visstidsanställda – totalt 1137 personer – vilket är en ökning med 73 anställda jämfört med 150731.

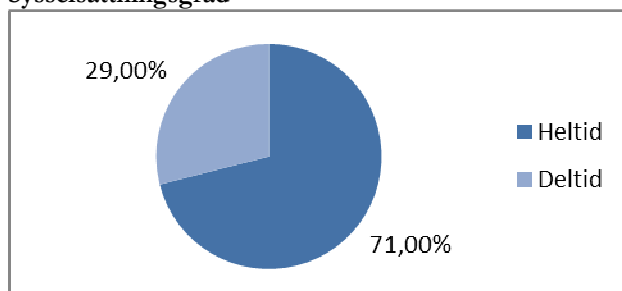
Antal anställda fördelade per anställningsmyndighet 150731 och 160731 (tillsvidare- och visstidsanställda)

Anställningsmyndighet	Antal anställda	
	150731	160731
Kommunstyrelsen	23	22
Norra Västmanlands ekonomiförvaltning	15	14
Socialnämnden	568	628
Utbildnings- och fritidsnämnden	458	473
Totalt	1064	1137

Åldersfördelning

Medelåldern bland arbetstagarna i kommunen 2016-07-31 är 45,2 år. 37,3 % är 50 år eller äldre, 45,2 % är i åldern 30-49 år och 17,5 % är 29 år eller yngre.

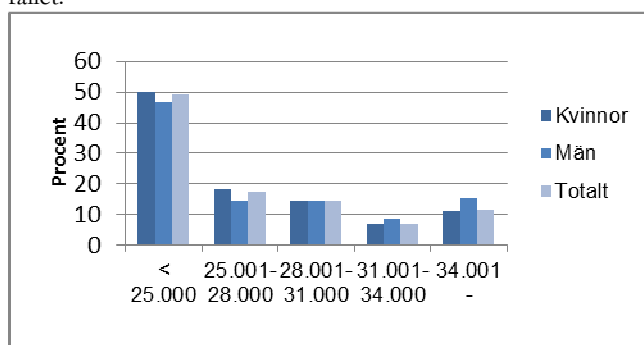
Sysselsättningsgrad

31 % av kvinnorna och 20 % av männen är deltidsanställda.

Löneskillnader.

Tillsvidareanställd personal. Lönen avser 2016-års lönenivå för samtliga exkl Kommunals avtalsområde där lönen redovisas i 2015-års lönenivå då årets löneförhandlingar inte är slutförda vid redovisningstillfället.

Frånvaro

Redovisning av sjukfrånvaro enligt lagen om kommunal redovisning för perioden 140801 tom 150731 samt perioden 150801 tom 160731.

Hela kommunen	140801—150731	150801-160731
Total sjukfrånvarotid	6,31	6,23
Däruv långtidssjukfrånvaro	31,99	33,13
Sjukfrånvarotid kvinnor	6,55	6,68
Sjukfrånvarotid män	5,10	4,25
Sjukfrånvarotid åldersgrupp 29 år el yngre	5,03	4,49
Sjukfrånvarotid åldersgrupp 30-49 år	6,11	6,26
Sjukfrånvarotid åldersgrupp 50 år eller äldre	7,10	7,09

Kommunstyrelsens förvaltningar inkl NVE	140801--150731	150801-160731
Total sjukfrånvarotid	2,63	1,49
Däruv långtidssjukfrånvaro	16,37	0
Sjukfrånvarotid kvinnor	2,69	0,99
Sjukfrånvarotid män	2,40	2,84
Sjukfrånvarotid åldersgrupp 29 år el yngre	0	0,27
Sjukfrånvarotid åldersgrupp 30-49 år	3,00	0,68
Sjukfrånvarotid åldersgrupp 50 år eller äldre	2,42	2,42

Socialförvaltningen	140801—150731	150801-160731
Total sjukfrånvarotid	6,97	6,97
Däruv långtidssjukfrånvaro	30,5	34,36
Sjukfrånvarotid kvinnor	7,18	7,41
Sjukfrånvarotid män	6,05	5,29
Sjukfrånvarotid åldersgrupp 29 år el yngre	5,03	4,75
Sjukfrånvarotid åldersgrupp 30-49 år	6,47	6,55
Sjukfrånvarotid åldersgrupp 50 år eller äldre	8,36	8,59

Utbildnings- och fritidsförvaltningen	140801—150731	150801-160731
Total sjukfrånvarotid	5,69	5,60
Däruv långtidssjukfrånvaro	34,94	31,73
Sjukfrånvarotid kvinnor	6,01	6,13
Sjukfrånvarotid män	3,77	2,43
Sjukfrånvarotid åldersgrupp 29 år el yngre	5,10	4,18
Sjukfrånvarotid åldersgrupp 30-49 år	5,93	6,34
Sjukfrånvarotid åldersgrupp 50 år eller äldre	5,65	5,34

Frisktal under perioden 150801-160731

Bland kommunens samtliga anställda arbetstagare var det 30,8 % som inte hade någon sjukdag under perioden.

Jämställdhet

Fagersta kommun är en mycket kvinnodominerad arbetsplats. 85 % av de anställda är kvinnor.

Kommunfullmäktige

Ordförande: Eleonor Wikman (S)

Chef för Norra Västmanlands Ekonomiförvaltning: Karolina Berglund

Resultat (kkkr)	Prognos 161231		Bokslut	Utfall 160831		Utfall
	Budget	Prognos	2015	Budget	Utfall	150831
Intäkter	10 172,0	10 172,0	9 008,9	6 781,3	6 522,0	5 883,1
Kostnader	-11 670,0	-11 670,0	-10 974,1	-7 780,0	-7 278,7	-7 131,4
Nettokostnad före kapitalkostnad	-1 498,0	-1 498,0	-1 965,2	-998,7	-756,7	-1 248,2
Kapitalkostnad			0,0			0,0
Nettokostnad före kommunbidrag	-1 498,0	-1 498,0	-1 965,2	-998,7	-756,7	-1 248,2
Kommunbidrag, årsbudget	1 498,0	1 498,0	1 408,0	998,7	998,7	938,7
Kommunbidrag, tilläggsanslag						
Budgetavvikelse	0,0	0,0	-557,2	0,0	242,0	-309,6

Uppdrag

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ. Efter 2014 års val har fullmäktige följande mandatfördelning: Socialdemokraterna 14, Vänsterpartiet tio, Sverigedemokraterna fem, Moderaterna fyra, Centerpartiet en och Folkpartiet en.

Fullmäktige beslutar i ärenden av principiell beskaffenhet eller av större vikt. För kontroll av nämndernas verksamhet har fullmäktige en kommunrevision.

Norra Västmanlands Ekonominämnd ligger redovisningsmässigt under fullmäktige. Nämnden svarar för budgetprocess, årsredovisning och årsbokslut, budgetuppföljning med helårsprognos, löpande ekonomiadministration samt finansförvaltning för Fagersta och Norbergs kommuner.

Årets händelser

Fullmäktige har under året bland annat beslutat om och även genomfört införandet av e-dialog,

gratis wifi-områden i kommunen samt webbsändning av fullmäktiges möten. Vidare har beslut fattats om om- och tillbyggnad av Per Olsskolan, friköp av tomträtter samt byggande av skatebowl.

Under nationaldagen uppmärksammades nya Fagerstabor vid en ceremoni på hembygdsgården.

Kommunrevisionen har lämnat revisionsrapporter om kommunstyrelsens uppsiktspflicht, tillförlitligheten av hantering av leverantörsfakturor samt investeringsprocessen.

Norra Västmanlands Ekonominämnds delårsbokslut redovisas i egen rapport.

Ekonomiskt resultat

För perioden redovisas ett överskott på 0,2 miljoner kronor. Det ekonomiska resultatet för året pekar mot ett nollresultat i förhållande till budget.

Kommunstyrelsen

Ordförande: Marino Wallsten (S)
 Kommunchef: Anders Kilström
 Personalchef: Anna Forssén
 Upphandlingschef: Mikael Eriksson

Resultat (kr)	Prognos 161231		Bokslut	Utfall 160831		Utfall
	Budget	Prognos	2015	Budget	Utfall	150831
Intäkter	5 646,9	6 646,9	6 575,5	3 764,6	5 191,0	3 345,9
Kostnader	-168 349,4	-167 147,9	-155 026,6	-112 232,9	-86 232,0	-83 549,0
Nettokostnad före kapitalkostnad	-162 702,4	-160 501,0	-148 451,1	-108 468,3	-81 041,0	-80 203,1
Kapitalkostnad	-489,6	-489,6	-550,9	-326,4	-327,0	-371,7
Nettokostnad före kommunbidrag	-163 192,0	-160 990,6	-149 001,9	-108 794,7	-81 368,1	-80 574,7
Kommunbidrag, årsbudget	163 192,0	163 192,0	158 906,0	108 794,7	108 794,7	105 937,3
Kommunbidrag, tilläggsanslag			1 654,0	0,0	0,0	256,5
Budgetavvikelse	0,0	2 201,4	11 558,1	0,0	27 426,6	25 619,1

Uppdrag

Kommunstyrelsen har tre förvaltningar, kommunkansliet, personalkontoret samt upphandling och service. Överförmyndarverksamheten återfinns med egen nämnd under kommunstyrelsen med upphandlingschefen som chef.

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan och har ansvar för kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Kommunstyrelsens förvaltningar ansvarar för administrativa tjänster och är internkonsulter i vissa frågor åt övriga förvaltningar.

Under kommunstyrelsens verksamhetsområde ligger även anslag till kommunens samarbetsorganisationer såsom Västmanland-Dalarna miljö- och byggnadsnämnd, Södra Dalarnas Räddningstjänstförbund (SDR), Västmanland-Dalarnas gemensamma lönenämnd, Norra Västmanlands Utbildningsförbund (NVU), Norra Västmanlands Kommunalteknikförbund (NVK), Tillväxtgruppen i norra Västmanland (TVG) och Norra Västmanlands Samordningsförbund (NVS).

Målbild

Den av fullmäktige antagna målbilden säger att kommunen på ett jämställt och miljömässigt hållbart sätt ska prioritera infrastruktur och

trafik, byggande och boende samt tillväxt genom investeringar i kunskap, företagsamhet, miljö och ekonomi. Utifrån målbilden kommuniceras budskapet att Fagersta har en ledande roll i Bergslagens tillväxt och är en framstående kommun när det gäller social service, utbildning och klimattänkande. I Fagersta är det lätt att leva. Kommunen präglas av trygghet, samverkan och framtidstro. Det är nära till naturen och kulturen. I Fagersta finns det gott om tid för alla. Integrationen är en naturlig del i Fagerstas samhällsbyggande. Här får du livstid!

Årets händelser

Fagersta kommun är certifierad som Fairtrade City. Under året omdiplomerades kommunen, vilket är ett uttryck för att vi arbetar på ett strukturerat sätt, tillsammans med handel och organisationer, för att öka konsumtionen av Fairtradeprodukter. Detta ligger i linje med kommunens ambition om hållbar utveckling.

I arbetet med att vara en attraktiv kommun har ett tjugotal sjönära tomter tagits fram i Norra Sjöheden. Kommunkansliet arbetar med att sälja dessa. Samtliga 14 tomter i etapp ett är nu sålda och även tomter i etapp två har sålts.

Kommunens kollektivtrafik har utvecklats. Flexlinjen infördes år 2015. Fagersta har därmed två olika linjer; Fagerstalinjen och flexlinjen. Fagersta flexlinje är öppen helgfri måndag till fredag mellan klockan 09:00 och 14:00. Enligt

statistiken har flexlinjen haft cirka 80 resor per månad under året som gått.

I Fagersta kommuns energi- och klimatstrategi anges att utsläppen av *växthusgaser* för den geografiska ytan ska minska med 40 procent mellan åren 1990 och 2020. Utsläppen har hittills minskat med 48 procent. Dock har *den totala energianvändningen* för den geografiska ytan ökat med 14 procent mellan åren 2008 och 2020 medan kommunorganisationen minskat sin energianvändning med elva procent. Målet är en minskning med 20 procent.

Kommunen bidrar till finansiering av en centrumutvecklare för handeln i Fagersta. En fördjupad översiktsplan för centrum har tagits fram och åtgärder kommer att vidtas utifrån den. För att skapa förutsättningar för regional utveckling deltar kommunen i projekter Den attraktiva regionen (DAR). Kommunen har bidragit till genomförandet av väryran och även lämnat stöd till Sommarlovsentreprenörerna där ungdomar får prova på att driva företag.

Gratis wifi-områden har införts i kommunen, bland annat i Vilhelminaparken.

Kommunikationsenheten har bland annat gjort ett facebookinlägg om förskolan Rosens initiativ TAGE; att ta med urvuxna barnkläder och ge dem till en annan barnfamilj. Inslaget lästes av över en miljon människor med över 40 000 gillare! E-förslag har lanserats innebärande att alla kan lägga förslag som om de gillas av tillräckligt många ska utredas för eventuellt genomförande. Fagerstakartan har lanserats på kommunens hemsida. Där kan man utforska kommunen och se till exempel var skolor, lekplatser eller återvinningsstationer finns. Kommunens hemsida har med råge passerat 2 000 gillare. Kommunfullmäktiges sammanträden sänds numera via kommunens hemsida.

Fagersta kommun är finskt förvaltningsområde. Förutom att erbjuda barn- och äldreomsorg på finska har en hel del arrangemang genomförts. En Sverigefinsk dag anordnades i augusti på hembygdsgården. Besökarantalet blev närmare 400 personer.

Kommunens och grundskolornas krisledning har utbildats under året. Krisledningsnämnden har även deltagit i en övning. Kommunen samverkar med Civilförsvarsföreningen om den

frivilliga resursgruppen, FRG.

Beredskapssamordnaren och kommunledningen har regelbundet deltagit i möten om flyktingsituationen.

Från januari 2016 har Fagersta kommun en anställd jämställdhetsstrateg. Jämställdhetsstrategen stöttar förvaltningarnas jämställdhetsarbete. Utifrån gällande jämställdhetsstrategi har även en förvaltningsövergripande jämställdhetsgrupp bildats. På internationella kvinnodagen, 8 mars, anordnades en författarträff på biblioteket. Årets jämställdhetsstipendium tilldelades avdelningen Hajen på förskolan Rosen. Under Prideveckan i slutet av juli vajade prideflaggan för andra gången utanför kommunhuset.

Kommunen har infört I Väntan På Ambulans (IVPA) genom Räddningstjänsten. Det innebär att räddningstjänsten kan rycka ut på hjärtstoppslarm och i många fall komma före ambulansen.

Under året har tomträttsinnehavare erbjudits att köpa sina tomträtter till rabatterat pris. Hittills har ett tjugotal köpt sin tomt.

Beslut har fattats om mark för paintball, belysning i Högbyn samt byggande av en Skatebowl.

Regeringen har satsat 3,25 miljarder kronor i landsbygdsprogrammet år 2014-2020 för att bygga ut snabbt bredband på landsbygden. Bredbandet gör det möjligt för de som bor på landsbygden att vara en del av det digitala samhället. I Fagersta kommun har Ängelsberg och Brandbo beviljats stöd för bredbandsutbyggnaden.

I tätorten har Telia fortsatt med den fiberutbyggnad som påbörjades under 2015. Ett nytt erbjudande om att ansluta sig till fibernätverket har gått ut till de villaägare som bor i nu utbyggda områden och som inte antog det första erbjudandet. Telia har även meddelat att de under hösten kommer att gå ut med erbjudandet till villaägare i områden där fiber inte byggdes ut i den första etappen. Det innebär att med några få undantag kan alla villägare i Fagersta kommuns tätort erhålla fiberuppkoppling.

Överförmyndarnämnden har under perioden, i samarbete med Västmanlands kommuner och

Landsting (VKL), genomfört en utbildning för gode män till ensamkommande barn. Utbildningen bestod av sammanlagt fem tillfällen och syftade till att ge gode män djupare kunskaper inom olika områden som bedöms vara viktiga för en god man för ensamkommande barn. Utbildningen togs emot väl av gode männen och den sammantagna utvärderingen visar ett positivt resultat.

Under våren var arbetsbelastningen hög för överförmyndarhandläggarna på grund av den då rådande flyktingsituationen som medförde en mångdubbling av antalet ärenden gällande ensamkommande barn. Dessa ärenden innebär en stor administrativ börda för överförmyndarkontoret. För att underlätta hanteringen har vissa förbättringar genomförts i handläggningsrutinerna. Mot slutet av perioden avtog ökningen av ärenden och ärendemängden ligger nu relativt fast.

Måluppfyllelse

Kommunens måluppfyllelse framgår av bifogade sammanställning. Som framgår är det ännu för tidigt att uttala sig om måluppfyllelsen i några fall då mätning sker i slutet av året.

Genom att kommunen använder Kolada (kommun- och landstingsdatabasen) har verksamheterna och politiken fått bättre förutsättningar att jämföra kvalitet, kostnader med mera med relevanta kommuner. Kommunen medverkar även i SKL:s KKiK (Kommunens Kvalitet i Korthet) där tillgänglighet, trygghet, delaktighet, effektivitet och kommunens roll som samhällsutvecklare mäts.

Ekonomiskt resultat och större avvikelser

För perioden redovisas ett överskott på 27,4 miljoner kronor. För året prognosticeras ett överskott på 2,2 miljoner kronor mot budget.

Ett överskott på 1,0 miljoner kronor beräknas för köpt verksamhet/verksamhetsbidrag.

Verksamhetsbidraget till NVK (Norra Västmanlands Kommunalteknikförbund) blir 1,3 miljoner kronor lägre än budget. Kostnaderna för verksamhetsbidraget till NVU (Norra Västmanlands Utbildningsförbund) beräknas till 1,1 miljoner kronor högre än budget. Verksamhetsbidraget till NVE (Norra Västmanlands ekonomiförvaltning) beräknas till 0,3 miljoner kronor högre än budget. Underskottet beror på högre personalkostnader än budgeterat. Kostnaderna för verksamhetsbidrag till Västmanland- dala Miljö och byggnadsnämnd visar ett beräknat överskott med 0,9 miljoner kronor.

Kommunstyrelsens förvaltningar prognostiserar ett överskott på knappt 0,1 miljoner kronor.

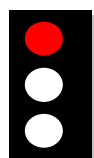
Framtiden

En långsiktig vision för Fagersta år 2030 ska tas fram under hösten 2016. Där kommer strategiska insatsområden och åtgärder för olika områden att listas. Fagersta står inför flera investeringar, bland annat nytt skolkök och nytt äldreboende. Ett plan för bostadsbyggande bör dessutom tas fram.

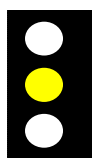
Från årsskiftet 2016/2017 läggs Tillväxtgruppen ner. Fagersta kommer då att inrätta en egen näringslivsorganisation.

Under år 2017 räknar Västmanlands Lokaltrafik med att öppna en biogasstation i Fagersta.

Måluppfyllelse

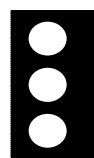
Målet inte uppfyllt

Målet delvis uppfyllt

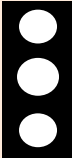

Målet uppfyllt

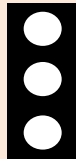
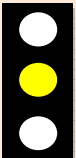
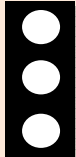

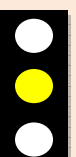
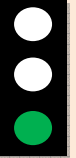

Målet redovisas senare

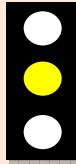
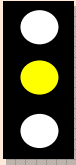

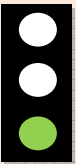
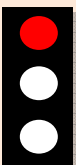
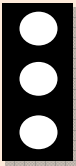

Kommunstyrelsen – Effektmål

Förvaltning: kommunkansli, personalkontor samt upphandling och service

KOMMUNSTYRELSEN: GEMENSAMMA INRIKTNINGSMÅL OCH EFFEKTMÅL		
Gemensamma inriktningsmål	Effektmål 2016	Måluppfyllelse och kommentar
Verksamheterna ska aktivt arbeta med att förbättra effektivitet och kvalitet	Kommunens webbinformation till medborgarna ska ha förbättrats jämfört med 2015 års mätning	 Resultatet redovisas i Kommunens Kvalitet i Korthet (KKiK) i januari 2017
	90 % av årsräkningarna för överförmyndaren ska vara klara första halvåret	 Målet är uppfyllt
	Verksamhetsspecifika mål för att mäta jämställdheten ska formuleras	 Redovisas senare
Kommunen ska verka för att den totala miljöbelastningen minskar	Andelen inköpta rättvisemärkta produkter ska öka jämfört med föregående år (gemensamt effektmål)	 Under första halvåret har rättvisemärkta produkter ökat sin andel
	Samtliga nya personbilar som byts ska uppfylla miljöbilsdefinitionen från år 2013	 Alla fabriksnya personbilar som upphandlas uppfyller definitionen

<p>Verksamheterna ska med samverkansorganisationerna och näringslivet utveckla förutsättningar för befintliga företag, nyföretagande och etableringar utifrån</p>	<p>Lönesummautvecklingen ska vara högre än i jämförbara kommuner</p>		<p>Redovisas senare</p>
	<p>Utvecklingen av den förvärvsarbetande dagbefolkningen ska vara högre än i jämförbara kommuner</p>		<p>Redovisas senare</p>
	<p>Befolkningsutvecklingen ska vara högre än i jämförbara kommuner</p>		<p>Redovisas senare</p>
<p>Verksamheterna ska stärka bilden av Fagersta kommun som en attraktiv arbetsgivare</p>	<p>Sjukfrånvaron ska inte öka jämfört med föregående år</p>		<p>Mätning görs efter årsskiftet. Hittills ligger vi på en något lägre nivå</p>
	<p>Rehabiliteringsprocessen ska skötas i enlighet med rutinerna. Resultatet ska vara bättre än föregående år</p>		<p>Redovisas senare</p>
	<p>En ny rekryteringsprocess utifrån kommunens värdegrund ska tas fram</p>		<p>Det föreslås förstärkningar på personalkontoret för att arbeta med detta från nästa år</p>
<p>Verksamheterna ska arbeta förebyggande med trygghet och säkerhet</p>	<p>Otrygga miljöer ska identifieras och leda fram till åtgärdsförslag till kommunstyrelsen</p>		<p>Trygghetsvandringar ska genomföras under hösten</p>
<p>Kommunen ska bidra till regionens utveckling och stärka Fagerstas konkurrenskraft</p>	<p>Utifrån kommunens medverkan i Den Attraktiva Regionen ska aktiviteter genomföras för att stärka regionens utveckling</p>		<p>Ett seminarium har genomförts våren 2016</p>

<p>Kommunen ska erbjuda och utveckla olika typer av boendemiljöer samt söka möjligheter till att styra boendeutvecklingen</p>	<p>Nya attraktiva områden för byggnation ska tas fram</p> <p>Samverkan ska sökas med externa aktörer för att påbörja nybyggnation av bostäder</p>	 	<p>Arbete pågår med en fördjupad översiktsplan för centrum</p> <p>Arbete pågår</p>
<p>Upprätthålla en långsiktigt välskött ekonomi med stabila ekonomiska förutsättningar för god kvalitet i verksamheten</p>	<p>Verksamheterna ska bedrivas på ett kostnadseffektivt sätt (gemensamt effektmål)</p> <p>Årets resultat ska ge ett överskott/ökning med 1 % av kommunens eget kapital</p> <p>Skattefinansieringsgraden av investeringar ska vara 100 %</p> <p>Soliditeten inklusive ansvarsförbindelsen ska hållas oförändrad eller öka</p> <p>Avgiftens andel av kostnaderna ska inte tillåtas att minska</p>	 	<p>Redovisas genom bokslutet. Prognosen visar på att målet kommer att uppfyllas.</p> <p>Redovisas genom bokslutet. Prognosen visar på att målet kommer att uppfyllas.</p> <p>Prognosen visar på att målet inte kommer att uppfyllas. Prognostiserad skattefinansieringsgrad är 89%</p> <p>Redovisas genom bokslutet. Soliditeten per 160831 var 73% jämfört med 68% vid årsskiftet. Periodens resultat är dock högre än prognostiserat resultat för helåret. Soliditeten vid årsskiftet kommer därför att bli lägre än vid delårsbokslutet.</p> <p>Prognosen är att målet kommer att uppfyllas. Avgifter räknas upp med index etc.</p>

	<p>Kostnader och intäkter ska i så stor utsträckning som möjligt påföras rätt verksamhet i förhållande till vad som är ekonomiskt motiverat</p> <p>Verksamheterna ska ha en budget i balans (gemensamt effektmål)</p>	 	<p>Prognosen är att målet kommer att uppfyllas. Bedömningar görs löpande av hur kostnader och intäkter ska föras ut på verksamheterna.</p> <p>Prognosen visar på att målet kommer att uppfyllas för kommunen som helhet.</p>
<p>Kommunen ska verka för god integration</p>	<p>Integrationsinsatser ska stödjas och kommunen ska vara aktiv i medborgardialogen</p>		<p>Målet är uppfyllt.</p>

Utbildnings- och fritidsnämnden

Ordförande: Sune Andersson (S)

Förvaltningschef: Per Österberg

Resultat (kk)	Prognos 161231		Bokslut	Utfall 160831		Utfall
	Budget	Prognos	2015	Budget	Utfall	150831
Intäkter	61 979,1	63 532,7	65 826,6	41 319,4	46 717,4	39 543,0
Kostnader	-346 405,1	-347 906,8	-337 768,8	-230 936,8	-230 622,6	-219 156,9
Nettokostnad före kapitalkostnad	-284 426,0	-284 374,1	-271 942,2	-189 617,4	-183 905,2	-179 614,0
Kapitalkostnad	-3 300,6	-3 352,6	-3 573,6	-2 200,4	-2 235,3	-2 342,5
Nettokostnad före kommunbidrag	-287 726,6	-287 726,7	-275 515,9	-191 817,8	-186 140,6	-181 956,5
Kommunbidrag, årsbudget	285 579,0	285 579,0	269 559,0	190 386,0	190 386,0	179 706,0
Kommunbidrag, tilläggsanslag	2 147,6	2 147,6	5 985,4	1 431,8	1 431,8	3 460,1
Budgetavvikelse	0,0	0,0	28,5	0,0	5 677,2	1 209,6

Utbildnings- och fritidsnämnden ansvarar för:

- Grundskola och grundsärskola
- Förskoleklass och fritidsverksamhet
- Förskoleverksamhet
- Kostservice
- Kultur och fritid:
  - Kulturarv
  - Kulturskola
  - Bibliotek
  - Turism
  - Allmän fritidsverksamhet
  - Ungdomscenter
  - Fagerstahallen

Nämnd och administration, förvaltningsövergripande

Utbildnings- och fritidsnämnden består av 9 ledamöter och 5 ersättare. Nämnden beslutar i övergripande frågor som berör nämndens ansvarsområde och ser löpande över resultat och organisation för att förutsättningarna ska vara så goda som möjligt för att nå målen och erbjuda bra verksamhet inom angivna budgetramar.

Nämnden utser kontaktpolitiker i de olika verksamheter som nämnden ansvarar för.

Förvaltningskontoret ansvarar för att nämndens beslut verkställs och att uppdrag inom nämndens verksamheter utförs. Den administrativa enheten sköter övergripande och gemensam administration, lotteritillstånd samt viss administration till de verksamheter som saknar egna resurser för detta.

Nämnd och förvaltning har år 2016 en nettobudget på 11,8 miljoner kronor.

Grundskola, grundsärskola, förskoleklass och fritidshem

Grundskolan består av fyra rektorsområden: Alfa-, Maria- och Per Olsskolan har verksamhet från förskoleklass till årskurs 6. Inom dessa tre rektorsområden bedrivs fritidshemsverksamhet, ett komplement till grundskolan och hemmet, riktat till elever från 6-12 år. Förskoleklass är en del av grundskolans förberedande verksamhet och riktar sig till 6-åringar. Risbroskolans rektorsområde med årskurs 7-9 inryms på Risbroskolan.

Olsboskolan är kommunens grundsärskola som även tar emot elever på gymnasiesärskolans individuella program. Grundsärskolan som skolform ska, så långt det är möjligt, motsvara grundskolan och gymnasieskolan. Skolans fritidsklubb är organiserad inom verksamheten och fungerar som fritidshem för elever upp till 12 år, därefter som LSS-insats för elever från 13-21 år. Skolskjutsverksamheten sköts till viss del i egen regi. Olsboskolan tar även emot elever från grannkommunerna, enligt upprättade avtal.

I Fagersta bedriver Västanfors-Västervåla

församling en fristående grundskola, Lindgårdsskolan, med verksamhet från förskoleklass till årskurs 9 samt fritidshemsverksamhet. Verksamheterna bedrivs under tillsyn av Skolverket med bidrag från Fagersta kommun.

Grundskolans årskurs 1-9 och grundsärskolan har år 2016 en nettobudget på 140,2 miljoner kronor. **Förskoleklass och fritidshemsverksamheten** har en nettobudget på 14,0 miljoner kronor.

Förskoleverksamhet

Förskoleverksamheten vänder sig till barn från 1-5 år och har god spridning inom Fagersta tätort. Inom förvaltningen är verksamheten organiserad i en sammanhållen avdelning som omfattar 39 förskole-avdelningar samt en avdelning för barn med behov av omsorg på obekvämt arbetstid.

Västanfors-Västervåla församling bedriver den enskilda förskolan Linden, förskolan har idag två avdelningar med tillstånd för 40 barn. Under höstterminen 2016 kommer ytterligare två förskoleavdelningar att startas upp.

Verksamheten bedrivs under tillsyn av och med bidrag från Fagersta kommun.

Förskoleverksamheten har år 2016 en nettobudget på 82,8 miljoner kronor.

Kostservice

Kostservice ansvarar för kostproduktion, transporter samt servering av mat till kommunens skolor och förskolor. Till förskolor, fritidshem och kommunens omsorgsboende levereras råvaror för egen tillredning av frukost och mellanmål. Kostservice säljer även måltider till socialförvaltningens äldreboende, Norra Västmanlands Utbildningsförbund (NVU) och Bergslagssjukhusets vårdavdelning. All tillagning sker i centralköket vid Alfaskolan där matsal finns för servering till Alfaskolans elever. Mat transporteras under varmhållning till 38 mottagningskök. **Kostservice** har år 2016 en nettobudget på 0,0 miljoner kronor.

Kultur och fritid

Verksamheterna kulturarv, allmänskultur, bibliotek, kulturskola och turism är samordnade med den allmänna fritidsverksamheten, Fagerstahallen och Fagersta Ungdomscenter. Samtliga kulturverksamheter verkar för att riksdagens kulturpolitiska mål uppfylls samt att kulturminneslagen och bibliotekslagen efterföljs.

Intentionen är att medverka till att förverkliga Fagersta kommuns målbild. Avsikten med kulturarbetet är att skapa förståelse och intresse för arbetet, konstnärligt skapande och bildning, sprida kunskap och information samt locka besökare till kommunen.

Den allmänna fritidsverksamheten omfattar fritidsanläggningar och friluftsliv, föreningsbidrag samt stöd till studieförbund. Fagerstahallen är kommunens största idrotts- och motionsanläggning som omfattar såväl inom- som utomhusbad, lokaler för idrott/motion samt arrangemang som mässor, utställningar, träningsläger och konferenser. Vidare ansvaras för bokningar av anläggningar och idrottshallar samt träningsläger på Fagersta Camp. Fagersta Ungdomscenter ger ungdomar en meningsfull och utvecklande fritid på såväl dag- som kvällstid samt på helger och lov. Samtliga verksamheter bedrivs i nära samverkan med kommunens och regionens förenings- och näringsliv och strävar efter att ge invånare såväl som besökare, största möjliga upplevelse inom kultur- och fritidssektorn. **Kultur och fritid** har år 2016 en nettobudget på 38,9 miljoner kronor.

Årets händelser

Det ökande antalet barn och elever har föranlett förvaltningens arbete med att tillmötesgå lokalbehoven för för- och grundskolan samt kostservice. Informationsskyltar har monterats vid ett flertal verksamheter där dessa saknats. Utbildnings- och fritidsnämnden genomförde, tillsammans med socialnämnden, två utvecklingsdagar med fokus på barn och unga samt samverkan kring denna målgrupp mellan nämndernas verksamhetsområden i mars.

Beslut om om- och tillbyggnad samt underhåll av befintliga lokaler vid Per-Olsskolan har tagits. Åtta moduler har leasats under en treårsperiod vid Per-Olsskolan för att möta lokalbehoven som uppstått på grund av det ökade elevantalet. Modulerna möjliggör också att klassrum kan frigöras vid ombyggnationen.

Mariaskolans om- och tillbyggnad färdigställdes vid vårterminens slut. Även utemiljön har rustats upp med basketplan, pingisbord, ny fotbollsplan och sittgrupper. Ytterligare tillbyggnad av Alfaskolan planeras då elevantalet ökat i rask takt. Alfaskolan och Per Olsskolan är från och med höstterminen 2016 treparallelliga skolor. Personal inom för- och grundskolan har tagit del av Lärarlönelyftet.

Med medel från Europeiska socialfonden har ett samarbete mellan Fagersta, Norberg och Skinnskatteberg inletts. Kommunerna har gemensamt anställt en kurator som huvudsakligen ska arbeta mot årskurs åtta, i ett år i vardera kommun. Uppdraget är att främja eleverna till en positiv skolgång, stärka deras självkänsla och framöver minska avhoppet från gymnasieskolan samt vara ett stöd till föräldrarna. Ett samarbete mellan socialtjänst, landsting och skola har påbörjats för att arbeta med psykisk hälsa hos unga.

Antalet förstelärare är fortfarande 15, de flesta med inriktning mot ledarskap i klassrummet samt betyg och bedömning. Inom kommunen finns en matematikutvecklare och en läs-och skrivutvecklare som båda arbetar övergripande mot årskurs F-9. På Risbroskolan finns en särskild undervisningsgrupp, Team 21. Medel för att fortsätta denna verksamhet har äskats inför budget 2017.

Grundskolan har avslutat SKL:s matematiksatsning PISA-15 och fortsätter jobba med matematikgruppen på kommunal nivå. Totalt har fyra av fem rektorer deltagit i rektorslyftet. Den femte rektorn har påbörjat sin statliga rektorsutbildning. I januari infördes ett nytt datasystem för elevhälsan, ProReNata. Alfa- och Per Olsskolan fortsätter med ett gemensamt projekt, Språkutvecklande arbetssätt, i samtliga ämnen. Vid samtliga grundskolor har en satsning gjorts mot de lägre åldrarna i form av nyrekrytering.

Olsboskolan har fokuserat på entreprenöriellt lärande inom grundsärskolan.

Förskoleavdelningen prioriterar tre pedagogiska utbildningsområden inom vilka samtlig personal har utbildats: barnsyn, kunskapssyn och pedagogisk dokumentation. Arbetsmiljön har prioriterats och handlingsplaner utifrån resultatet av medarbetarenkäten har upprättats. En av verksamhetens förskollärare har utbildats till NTA-samordnare, vilket innebär att förskolorna nu har en egen utbildare.

Förskolan Rosen startade upp projektet ”TaGe” där uppmärkta lådor placerades ut på avdelningarna från vilka vårdnadshavare både kan ta och ge begagnade barnkläder. Projektet har uppskattats och uppmärksammats i media, både ur miljösynpunkt och ur ett ekonomiskt perspektiv. Avdelning Hajen på Rosen fick ta

emot Fagersta kommuns jämställdhetspris på 10 000 kronor.

Förskoleavdelningen driver projektet LONA, tillsammans med NVK, med bidrag från Länsstyrelsen. Projektet heter ”Förskolegårdar – naturen som inspirationskälla”.

Skolinspektionen genomförde en granskning av jämställdhetsarbetet på förskolorna Björksta och Rosen. Granskningen resulterade i några identifierade utvecklingsområden.

Riktade medel för att kunna minska antalet barn i barngrupperna har beviljats från Skolverket.

Samtliga förskolechefer har genomfört Skolverkets utbildning ”Förskolechefers pedagogiska ledarskap”.

Partnerskapsavtalet med Högskolan Dalarna har förlängts fram till vårterminen 2017, vilket innebär att verksamheten får ta emot förskollärostudenter på praktik.

För kostservice har den fortsatta ökningen av barn och elever medfört att antalet portioner och mängden specialkost ökat och visat att centralkökets lokaler på Alfaskolan har för låg kapacitet.

Kostservice fortsätter att utveckla inköp och laga mat från grunden och efter säsong.

Verksamheten strävar efter att öka inköpen av ekologiska och närproducerade varor. Ett arbete kring nutrition, kost till äldre, pågår i samarbete med socialförvaltningen.

Fagerstahallens mottagningskök har renoverats och förskolan Vilhelminas mottagningskök har anpassats för verksamheten. Tillsammans med förskolepersonalen och barnen har köksträdgårdar anlagts. Personal från Ungdomscenter har ätit pedagogiska luncher i Fagerstahallens matsal vilket har förbättrat måltidsmiljön.

Hög personalomsättning och svårigheter med rekryteringen inom verksamheten har medfört en ökad arbetsbelastning. Genom införandet av en kökschefstjänst från den 1 augusti 2016 är målsättningen att måltidskvaliteten och arbetsmiljön ska förbättras.

Vid folkbiblioteket har en upphandling gällande RFID (Radio Frequency Identification) genomförts och implementering pågår. Restaureringsarbetet av etapp 2 och 3 av kolhuspelarna i Trummelsberg genomförs i samarbete med Länsstyrelsen.

Antalet besökare både till Engelsbergs bruk och Oljeön har minskat något, medan antalet

besökare till turistbyrån på Västanfors hembygdsgård har ökat. En gratis busstur för Fagerstaborna till Ängelsberg och en för Ängelsbergsborna till Fagersta har anordnats. En ”Folkhemstur” genom Fagersta har arrangerats, liksom en busstur för nyinflyttade i samarbete med TVG. ”Strategi för hållbar besöksnäring i Bergslagen” har tagits fram i samarbete med Riksantikvarietet. Färjan Petrolia har utrustats med nya motorer.

Regional Kulturskola har resulterat i flera goda samarbeten avseende såväl musikaliska projekt för elever samt fortbildningsmöjligheter för personal. Kulturskolan har under våren genomfört 23 konserter och föreställningar. Samarbetet med grundskolans ensembler i årskurs 3 har försvårats genom byggarbeten och platsbrist. Elever med annan etnisk bakgrund har prioriterats vid antagning till ämneskurs i musik och genererat en ökning av antalet elever.

Vid folkbiblioteket har en internationell bibliotekarie anställts. Efterfrågan på bibliotekets resurser är fortsatt hög och behovet av studieplatser samt hjälp med samhällsinformation är stort. Biblioteket har fortsatt arbetet med mångfald och integration. Genom filmproduktion på flera språk, underlättas information om biblioteksverksamhet och om hur biblioteket används.

Ungdomscenter är en viktig aktör avseende integration. Genom satsningar på sommarläger med fokus på samsarbetsövningar, kan positiva resultat redan mätas. En extra kväll öppet för enbart tjejer har fallit väl ut. Utöver den öppna verksamheten har riktad verksamhet hållits: HBTQ-vecka, målgruppsinriktade insatser såsom tjej-/killgrupper samt ekonomi- och arbetsrelaterade kunskaper för gymnasieungdomar. En studio för inspelning, sampling och produktion av musik möjliggjorde POD-radio som feriearbete.

Fagerstahallens simhall lockar många nya besökare. Badvärdar har medverkat till ökad trygghet och säkerhet. Friskvårdsprojektet, en satsning och utökad samverkan inom Kultur och fritid tillsammans med socialförvaltningen samt förenings- och näringsliv, har fortsatt resultera i ökat deltagande vid hälsokvällarna i Vilhelminaparken. Vid Fagersta Camp är intresset för lägerbokningar fortsatt högt.

Måluppfyllelse

Långsiktig hållbar utveckling med god kvalitet och effektivt resursutnyttjande

Andelen inköpta ekologiska varor inom Kostservice är 20 %, en ökning sedan bokslut 2015.

Fungerande integration

Antalet anställda med annan etnisk bakgrund har ökat och det finns språkpraktikanter inom samtliga verksamheter. Biblioteket erbjuder sagostunder samt drama/teater på olika språk. Fagerstahallen har breddat verksamheten med bland annat vuxensimskola och badvärdar. Kulturskolan har infört prioritering vid antagning av elever.

Gott företagsklimat

Förvaltningen medverkar vid företagarrukost samt i ett antal övriga nätverk inom kultur- och turism.

Attraktiv arbetsgivare utifrån en definierad värdegrund

Förvaltningen har en låg personalomsättning. Ett fördjupat medarbetarsamtal genomförs under hösten. Förvaltningen har friskvårdsinspiratörer och Fagersta fritid har utökat utbudet.

Bra utbildning

Andelen behöriga elever till något nationellt gymnasieprogram har ökat.

Trygg kommun

Insatser för en ökad trygghet på biblioteket samt det mobila stödteamets insatser vid Risbroskolan har gett positiva resultat.

Regionutveckling genom samarbete, utbyggd infrastruktur och kommunikationer

Samverkan sker med närings- och föreningslivet, både inom grundskole-, fritids- och turismverksamheten.

Kommunal ekonomi i balans

För att nå budget i balans och följa kommunens ekonomistyrningsregler genomförs månatliga budgetuppföljningar. Redovisning med avvikelserapportering och årsprognos ges till nämnden.

Kommunal ekonomi i balans

Utbildning- och fritidsnämnden visar vid delårsbokslutet ett överskott på 5,7 miljoner kronor. För helåret 2016 prognostiserar nämnden +/-0.

Nämnd och central förvaltning visar ett överskott på 1,0 miljoner kronor som avser bufferten som delvis friställts för att parera de ökade kostnader förvaltning får genom utökning av antalet platser inom för- och grundskola hos friskolan. Utbildnings- och

fritidsnämndens buffert var vid årets början orörd men tillkommande beslut samt oförutsedda kostnader har påverkat bufferten, bedömningen är att den används i sin helhet till årets slut.

Förskoleverksamheten visar ett prognostiserat resultat på - 0,5 miljoner kronor vid årets slut, vilket beror på den ökade kostnaden när friförskolan utökar sina platser från oktober.

Grundskolans årskurs 1-9 prognostiserar - 0,6 miljoner kronor på grund av ökade kostnader i samband med att friskolan utökar med en ny årskurs 7 från hösten. Förskoleklassverksamheten prognostiserar en budget i balans och fritidshemsverksamheten visar ett prognostiserat resultat på - 0,3 miljoner kronor där utdebiterade avgifter förväntas bli lägre än budgeterat.

Helårsprognosen för särskolans verksamhet visar i dagsläget en budget i balans.

Kultur och biblioteksverksamheten redovisar ett överskott mot budget på 0,2 miljoner kronor beroende på att personalkostnaderna blir lägre än budget. Kulturarvet redovisar ett överskott på 0,2 miljoner kronor där avsatta medel för kulturarrangemang inte förväntas gå åt. Turism- och fritidsverksamheten prognostiserar en budget i balans och samma gäller även för Kostservice.

Förvaltningen har för verksamhetsåret tilldelats 3,6 miljoner kronor i investeringsmedel samt föregående års överskott på 2,4 miljoner kronor vilket innebär en totalram på 6,0 miljoner kronor. Prognosen för helåret för investeringar är +-0 kr.

Framtiden

Rekrytering av behörig personal blir en stor utmaning de kommande åren.

Grundskolan och förskoleavdelningen inför, först av kommunens samtliga verksamheter, det nya e-postsystemet Outlook den 1 september.

Arbetet med att förbättra resultaten inom grundskolan kommer fortsatt att prioriteras för att öka andelen behöriga elever till gymnasiet nationella program. Kvalitetsarbete ska bedrivas på varje skola och på huvudmannanivå.

Under läsåret 2016/2017 kommer grundskolan och grundsärskolan att delta i Skolverkets satsning Läslyftet och en satsning kommer att ske inom IKT (informations- och kommunikationsteknik).

Grundsärskolan fortsätter att utveckla det entreprenöriella lärandet, med fokus på kunskaper som är viktiga för grundelev att ha med sig i vuxenlivet.

Med det ökade barnantalet samt nya rekommendationer från Skolverket angående barngruppernas storlek som bakgrund har medel äskats för en ny förskola. Planeringsarbetet för en förskola med fyra avdelningar är i gång och tillträde beräknas till 2017.

Förskoleavdelningen strävar efter att anställa kompetent personal, framförallt förskolelärare, vid nyrekrytering. Ett antal satsningar fortgår i verksamheten såsom; Språkprojekt, matematikutveckling, vidareutveckling av portfolio, Grön flagg, pedagogisk dokumentation, samt kunskaps- och barnsyn. Tillämpningsregler för Nattugglan, avdelningen för barnomsorg på obekvämt arbetstid, ska upprättas.

Fagersta kommuns jämställdhetsstrateg kommer under hösten att utbilda samtliga medarbetare utifrån de utvecklingsområden som framkom av Skolinspektionens granskning. Förskolecheferna följer upp utbildningen på APT. Arbetet med att genomföra en inkomstkontroll startar upp under hösten.

Beslut om byggnation av ett nytt centralkök har tagits och upphandling pågår. Det nya centralköket medför en ökad möjlighet att producera måltider från grunden, erbjuda flera alternativa rätter, en förbättrad arbetsmiljö samt en ökad kapacitet gällande antal portioner. Vid förskoleköken finns en målsättning att baka bröd, koka sylt och göra egen müsli minst en gång per vecka. Möjligheten för en ökad valfrihet av tillbehör, kommer att utredas under hösten.

Det finns en målsättning om att höja måltidskvaliteten genom en översyn av inköpsrutiner, tillagnings-metoder och måltidsmiljön samt samverkan med kunder.

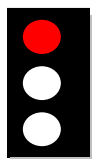
Kulturskolan fokuserar även i fortsättningen på att lyfta fram orkesterinstrument. För att ge eleverna vid Kulturskolan större upplevelser, ska Kulturskolan vara en drivande del av länets Regionala kulturskola och delta i projekt och fortbildningar.

Biblioteket kommer att fortsätta utvecklingsarbetet med det digitala utanförskapet liksom mångfald och integration. En regional bibliotekssamverkan fortgår för utökad service och tillgänglighet. Biblioteket kommer också i fortsättningen, i samarbete med Arbetsförmedlingen, ta emot praktikanter. Fagersta Turism fortsätter att utveckla visningsverksamheten med hjälp av rådgivning från Swedish Welcome och följer VKL:s riktlinjer för turismutveckling. Ljudguider på franska och finska för Engelsbergs Bruk och Oljeön ska tas fram.

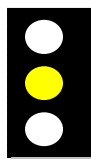
På Ungdomscenter har ett så kallat gårdskort införts. Syftet är att genom skriftlig information och ett slags medlemskap, öka förståelse för samtligas ansvar för en trygg, öppen och inkluderande mötesplats samt underlätta personalens arbete med att föra statistik. Simhallen kompletteras med ytterligare ett reningsverk för att minimera driftstörningar. Genom friskvårdsprojektets arrangemang ”Simutmaningen” ökas möjligheten till god hälsa för kommunanställda.

Måluppfyllelse

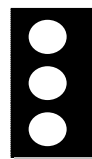
Målet inte uppfyllt

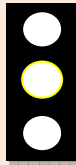
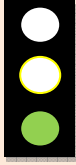

Målet delvis uppfyllt

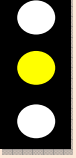

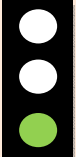

Målet uppfyllt

Målet redovisas senare

UTBILDNINGS- OCH FRITIDSNÄMNDEN: Gemensamma effektmål inom nämndens ansvarsområde		
Gemensamma inriktningsmål	Effektmål 2016	Måluppfyllelse och kommentar
Verksamheterna ska aktivt arbeta med att förbättra effektivitet och kvalitet.	Mäta kvalitet och effektivitet med fem jämförbara kommuner. Kommunens resultat ska förbättras i förhållande till föregående mätning.	 <p>Målet redovisas vid bokslut 2016.</p>
Kommunen ska verka för att den totala miljöbelastningen minskar.	Andelen inköpta ekologiska varor ska öka.	 <p>Andelen inköpta ekologiska livsmedel har ökat jämfört med 2015, från 19 till 20 procent.</p>
Verksamheterna ska med samverkansorganisationerna och näringslivet utveckla förutsättningar för befintliga företag, nyföretagande och etableringar utifrån.	Deltaga i lokala samverkansmöten. I skolan öka kunskapen om lokalt näringsliv.	 <p>Vi medverkar vid företagarfrukost samt i ett antal övriga nätverk inom förvaltningens verksamhetsområden.</p> <p>Målet uppfylls genom prao, studiebesök, företagsmässa, arbetsmarknadskunskap, hälsokvällar samt studie- och yrkesvägledning.</p>
Verksamheterna ska stärka bilden av Fagersta kommun som en attraktiv arbetsgivare.	Medarbetarna upplever Fagersta kommun som en attraktiv arbetsgivare utifrån STARS värdegrund (samverkan, trygghet, ansvar och respekt). Nämnden ska ha en förankrad lönepolitik.	 <p>Ett fördjupat medarbetarsamtal genomförs under hösten.</p> <p>Förvaltningen har en låg personalomsättning.</p>

<p>Kommunen ska arbeta för att skapa en attraktiv utbildning som hävdar sig väl med andra utbildningsanordnare.</p>	<p>Öka andelen behöriga elever till något nationellt program på gymnasiet.</p>		<p>Andelen behöriga elever har ökat.</p>
<p>Verksamheterna ska arbeta förebyggande med trygghet och säkerhet.</p>	<p>Nämndens verksamhet ska upplevas som en trygg och säker miljö för både anställda och brukare.</p>		<p>Insatser för en ökad trygghet på biblioteket samt det mobila stödteamets insatser vid Risbroskolan har gett positiva resultat.</p>
<p>Kommunen ska bidra till regionens utveckling och stärka Fagerstas konkurrenskraft.</p>	<p>Samverka med besöksnäringen samt samverkan mellan skola och näringsliv.</p>		<p>Samverkan sker med näringslivet, både inom grundskole-, kultur-, turism- och fritidsverksamheten.</p>
<p>Upprätthålla en långsiktigt välskött ekonomi med stabila ekonomiska förutsättningar för god kvalitet i verksamheten.</p>	<p>Verksamheterna ska bedrivas på ett kostnadseffektivt sätt.</p> <p>Verksamheterna ska ha en budget i balans.</p>	 	<p>Resultat per den 31 augusti 2016</p> <p>För att nå budget i balans och följa kommunens ekonomistyrningsregler genomförs månatliga budgetuppföljningar. Redovisning med avvikelserapportering och årsprognos ges till nämnden.</p>
<p>Kommunen ska verka för god integration.</p>	<p>Öka antalet anställda med annan etnisk bakgrund för att avspegla samhällets mångfald.</p>		<p>Antalet anställda med annan etnisk bakgrund har ökat</p>

Socialnämnden

Ordförande: Niclas Bergström
Förvaltningschef: Hisham Törnvall

Resultat (kkr)	Prognos 161231		Bokslut	Utfall 160831		Utfall
	Budget	Prognos	2015	Budget	Utfall	150831
Intäkter	98 304,0	99 304,0	118 696,7	65 536,0	102 164,5	73 555,2
Kostnader	-400 184,9	-401 184,9	-412 006,9	-266 790,0	-305 569,2	-269 741,3
Nettokostnad före kapitalkostnad	-301 880,9	-301 880,9	-293 310,3	-201 254,0	-203 404,7	-196 186,0
Kapitalkostnad	-3 305,0	-3 305,0	-2 448,4	-2 203,3	-1 766,2	-1 525,2
Nettokostnad före kommunbidrag	-305 185,9	-305 185,9	-295 758,7	-203 457,3	-205 170,9	-197 711,3
Kommunbidrag, årsbudget	305 055,0	305 055,0	292 085,0	203 370,0	203 370,0	194 723,3
Kommunbidrag, tilläggsanslag	130,9	130,9	5 585,4	87,3	87,3	2 637,3
Budgetavvikelse	0,0	0,0	1 911,7	0,0	-1 713,6	-350,7

Uppdrag

Socialnämnden består av 9 ledamöter och 5 ersättare. Nämndens uppgift är att besluta om mål och inriktningar som gäller nämndens verksamheter. Dessutom beslutar nämnden eller dess arbetsutskott i vissa myndighetsärenden om inte dessa är delegerade till tjänstemän.

Socialnämndens ansvarsområde omfattar:

Individ- och familjeomsorg (IFO)

Barn- och ungdomsvård inklusive myndighetsutövning för ensamkommande samt familjerätt, missbruksvård, konsumentrådgivning, ungdomsmottagning, samt tillstånd och tillsyn av servering av alkohol. Dessa verksamheter har en nettobudget på 27,3 miljoner kronor.

Äldreomsorg

Olika äldreboenden samt korttidsplatser och avlösning, dagverksamheter och öppna verksamheter, hemtjänst, matdistribution, färdtjänst, trygghetslarm samt sjukvård i särskilda boendeformer och i hemsjukvården. Dessa verksamheter har en nettobudget på 165,2 miljoner kronor.

LSS och psykiatri

LSS omfattar gruppboenden och stödlägenheter, daglig verksamhet, fritidsverksamhet, avlösning, personliga assistenter, kontaktfamiljer och kontaktpersoner, korttidsverksamhet samt ledsagarservice.

Psykiatri omfattar gruppboende, stödboende samt sysselsättning. Dessa verksamheter har en nettobudget på 59,7 miljoner kronor.

Social Hållbarhet

Sysselsättningsverksamheter, omsorgsverksamhet, budget- och skuldrådgivning, transporter, integration, coachning, försörjningsstöd, stödboendet/härbärgat samt bostadsanpassning och Fixar-Malte. Dessa verksamheter har en nettobudget på 31,7 miljoner kronor.

Årets händelser

Individ- och familjeomsorgen

Arbetsbelastningen är fortsatt hög på grund av en stor mängd inkommande orosanmälningar både avseende barn och unga samt vuxna missbrukare. Antalet barn och unga i behov av placering har kraftigt ökat under de senaste åren, under första halvåret 2016 har detta stabiliserats något. I dagsläget finns inga vakanta tjänster, dock har tjänster inte kunnat bemannas av socionomer. Ett nytt arbetssätt avseende ungdomar i riskzon har prövats med goda resultat. Arbetssättet innebär ett helhetsgrepp kring ungdomen med familjens samtycke. Samverkansparter är socialtjänsten, skolan, ungdomscenter och polisen. Vid behov kan även mobila stödteamet knytas till ungdomen. Under de senaste åren har missbruksplaceringar ökat. Det finns behov av att se över vård och boende för äldre missbrukare som har ett stort omsorgsbehov. Idag är två personer placerade pga att boende saknas på hemmaplan.

Framförallt hösten och vintern 2015 anvisades ett stort antal ensamkommande barn och ungdomar till kommunen. Socialtjänsten hamnade i kris då bemanningen inte stod i

paritet med inflödet av ärenden. Arbetet riktades in på att placera barn och göra skyddsbedömningar, dokumentationen fick vänta. Under 2016 har handläggarna i stort sett kommit ikapp och ärendemängden har också minskat. Arbetet framåt kommer att riktas in mot uppföljningar.

Utifrån den ansträngda situationen med både inkomna ärenden samt svårigheter att bemanna tjänster har ett stort arbete lagts på rekrytering och att stabilisera avdelningen. Annonser har setts över, arbetsmiljö och lönesättning, samt en omstrukturerad med processledare för olika områden. Detta arbete kommer att fortgå under året.

Den nya organisationen separerar myndighetsutövning och råd och stödinsatser. För att parera ett fortsatt ökat antal av orosanmälningar behöver förvaltningen arbeta förebyggande. En egen enhet med öppenvårdsinsatser underlättar att arbetet kan vidareutvecklas och förstärkas mot de målgrupper som finns i samhället. En förstärkning av öppenvårdspersonal skulle vara önskvärd för att bättre kunna utveckla arbetet med att förebygga ohälsa hos barn, unga, vuxna och familjer. Idag finns insatser som familjebehandling, öppenvårdsmottagning för missbruksproblematik, 12 stegsbehandling samt familjecentral och ungdomsmottagning inom råd och stödenheten. Under 2016 kommer enheten att se över behovet av att utveckla förebyggande arbete och insatser.

Under 2014 aktualiserade frågan kring länsövergripande familjerätt. Frågan har utretts och behandlats och ett avtalsförslag om drift av gemensam familjerätt från den 1 januari 2017 har tagits fram. En länsövergripande samverkan skulle för Fagerstas del innebära en kvalitetshöjning både vad gäller personalförsörjningen, utredningsarbete och insatser. Ärendet har varit upp i socialnämnd och kommer att behandlas på ks och kf under september månad.

Individ- och familjeomsorgen deltar aktivt i olika samverkansgrupper i länet; Barnahus, Socialjour, Social barn- och ungdomsvård, Riskbruk, missbruk och beroende (RIM), Regional samverkan kvinnofrid och BBIC (Barns behov i centrum). Handlingsplaner utifrån psykisk ohälsa för både barn och vuxna är framtagna och de lokala grupperna har haft möten. Dessa

handlingsplaner ska revideras och arbete pågår för att förstärka insatser för de med psykisk ohälsa. Även handlingsplan och en handbok för arbetet med våld i nära relation är framtagna. Arbetet utifrån de framtagna målen inom det området kommer att ske framåt.

Äldreomsorg

Fagersta har en större andel äldre invånare än jämförbara kommuner. Väntetiden till särskilt boende är lång, i jämförelse med riket i övrigt. En ny enhet för korttidsplatser, Visiten har öppnats på Malmen i januari 2016. Korttidsplatserna på Kanalen har börjat avvecklas för att användas till permanent boende.

Parboende på Malmen har ökat vilket lett till ökade kostnader då det blir fler personer som behöver omvårdnad.

Vårdtyngden på Servicehusen Stolpvreten och Koltrasten har varit stor med ökade kostnader som följd. Personer med stora omvårdnadsbehov har vid något tillfälle flyttat från servicehus till vårdboende men detta har varit svårt då det varit brist på vårdboende.

Det har varit svårt att rekrytera sjuksköterskor till vakanta tjänster. Särskilt svårt har det varit att få vikarier under sommaren vilket gjort att det blev nödvändigt att bemanna med sjuksköterskor från bemanningsföretag under ordinarie sjuksköterskors semester. Behovet av insatser från fysioterapeuter (sjukgymnaster) och arbetsterapeuter har ökat och då framför allt i hemsjukvården. Verksamheten för rehabilitering har förstärkts med ytterligare arbetsterapeut. Antal inskrivna i hemsjukvården är relativt konstant.

Under året har förvaltningen arbetat med att utveckla välfärdsteknologi inom vård- och omsorg. Antalet kunder som valt att ha en kamera installerad i stället för tillsyn nattetid har ökat med en person och arbetet med att utöka användandet av kamera fortgår. Hemtjänstens Norra del har i dag nyckelfria lås. Kommunens ala trygghetslarm är digitala.

Samtlig personal som använder socialförvaltningens olika dokumentationssystem har säker roll- och behörighetsidentifikation. Ett projekt kring mobil dokumentation har startats upp, vilket finansierats med medel från Sociala investeringsfonden.

Inom demensvården och även vid korttidsplatser har det skett en ökning av personer med ett utåt-agerande beteende. Detta har medfört att extra personalresurser har varit tvunget att sätta in för att upprätthålla ett säkert omhändertagande och en bra arbetsmiljö.

Frivilligcentralen och den öppna verksamheten har arrangerat underhållning och aktiviteter på mötesplatser samt förmedlat väntjänster under året. Anhörigstödet erbjuder stödsamtal, rådgivning, deltagande i öppna träffar, anhörigcirkel eller grupper, avlösare i hemmet samt stöd vid ändrat boende.

Uppsökande verksamhet för 78- åringar har genomförts i cirkelform. Det var en cirkel för finsktalande med 7 deltagande.

Arbetet med att implementera kommunens värdegrund har pågått i samtliga verksamheter, liksom arbete med att öka delaktigheten för kunderna. Vid särskilt boende har utbudet av olika aktiviteter förbättrats.

Äldreomsorgen har erhållit stadsbidrag för ökad bemanning inom äldreomsorgen. Stadsbidraget har används till baspersonal och rehabpersonal. Det är svårt att rekryter så väl sjuksköterskor och rehabpersonal men även undersköterskor och vårdbiträden för korttidsvikariat.

Enbraplatser (tidigare Gapet) är ett webbaserat anhörigstöd där den anhörige kan få kontakt med andra med liknade erfarenheter. Det förebyggande och kvalitetsutvecklande arbetet med kvalitetsregister har fortgått. Så även samverkan med övriga avdelningar inom socialförvaltningen i arbetet mot våld i nära relation.

LSS och psykiatri

Specialistboendet för psykiatri, Sundet, möjliggör för personer att erbjudas boende på hemmaplan, trots omfattande behov av stöd. Sundet har haft och har boende med stora behov av både personalresurser och särskild kompetens hos personalen. Situationer med våld och hot har inneburit att arbetsmiljön har fått beaktas. För några personer har det varit nödvändigt att köpa plats då behovet inte har kunna tillgodosett inom kommunens verksamheter för psykiatri. Kommunens samverkan med landstinget, inom området psykiatri har vidareutvecklats. Bland annat i form av handlingsplaner och överenskommelser samt ett ökat användande av

Samordnad individuell plan (SIP). Utvecklingen inom LSS-området går mot allt svårare ärenden med utåtagerande personer och nya diagnoser. Nya behov har uppstått för ungdomar, och även vuxna, med diagnosen ADHD som inte kan bo kvar hemma eller behöver särskilt stöd och specifik kompetens hos personalen.

Arbetet med att implementera kommunens värdegrund har pågått i samtliga verksamheter, liksom arbete med att öka delaktigheten för kunderna.

Myndighetsgruppen

Myndighetsgruppen fattar beslut om insatser enligt Socialtjänstlagen samt LSS.

För att följa lagstiftningen ska alla som beviljas särskilt boende, förutom beslut om själva boendet även ha en uppdragsbeskrivning som beskriver insatserna mer noga och som beskriver målet med insatserna. Besluten ska följas upp minst en gång per år eller vid förändrat behov. Myndighetsgruppen har tidvis varit underbemannad vilket gjort att det varit svårt att leva upp till ovanstående.

Social Hållbarhet

Under året har två nya projekt startat. Det mobila stödteamet arbetar med att förbygga de sociala problem som finns i samarbete bland annat med Polisen och det civila samhället. Projekt Påfart etablering syftar till att underlätta introduktionen till arbetslivet.

De personer som behöver avdelningens resurser kräver allt fler sociala insatser.

Arbetsförmedlingen prioriterar ungdomar, funktionshindrade och nyanlända. Antalet ungdomar med psykisk ohälsa och ungdomar som saknar slutbetyg och gymnasiekompetens fortsätter att öka.

Tillsammans med arbetslivscoach upprättas individuella handlingsplaner. Ett behov finns av den kommunala verksamheten för personer som behöver arbetsträna innan de anvisas en extern aktörs insatser. Ett 3-stepsprogram har införts med regelbunden avstämning mellan deltagare, arbetslivscoach och arbetsledare. Den största samarbetspartnern är den lokala Arbetsförmedlingen.

Samordningsteamet FNS (Fagersta, Norberg och Skinnskatteberg) är en permanent insats, helfinansierad av Norra Västmanlands Samordningsförbund. Deltagarna som är mellan

18 och 64 år står långt från arbetsmarknaden samt har neuropsykiatriska sjukdomar eller psykisk ohälsa. Språnget 2.0 finansieras av kommunala medel. Inom Språnget rustas deltagarna för att öka möjligheten på den reguljära arbetsmarknaden eller motiveras till studier.

Navigatörcentrum arbetar med det kommunala aktivitetsansvaret (KAA), feriearbeten samt arbetsmarknadsåtgärder för unga i åldern 18-25 år. Verksamheten bedrivs tillsammans med Norberg och Skinnskattebergs kommuner. De flesta ungdomar som varit inskrivna på Navigatörcentrum har en bakgrund med dåligt mående, psykisk ohälsa och eller drogproblematik. Via Navigatörcentrum kan ungdomarna ges möjlighet att kombinera arbetspraktik och studier på gymnasienivå.

Behovet av insatser inom LSS daglig verksamhet ökar, med unga personer som har ett stort vårdbehov parallellt med en allt äldre och mer vårdkrävande grupp, samtidigt som behovet av insatser för en relativt stor grupp med neuropsykiatriska svårigheter ökar. Både fler och större lokaler behövs. En pensionärsgrupp har startats upp och aktiviteterna kommer att ske i samverkan med boendepersonal

Vasavägens verksamheter består av stödboende, härbärge samt särskilt äldreboende. Lågtröskelverksamheten inryms i samma byggnad för att ge personer med alkohol och/eller drogproblematik möjlighet att erhålla insatser från Arbetsförmedlingen.

Kommunens integrationsenhet har haft en hög arbetsbelastning till följd av det stora antalet klienter. Flera stöd insatser har påbörjats under året. Norrbygårdens och Norrbyplan boende för ensamkommande har haft en hög beläggning men verksamheten ger det stöd och omsorg som ungdomarna behöver.

Måluppfyllelse

Långsiktig hållbar utveckling med god kvalitet och effektivt resursutnyttjande

Förvaltningen jobbar aktivt med att införa välfärdsteknologi och utveckla nya arbetsätt som ska gynna kunderna och på så vis höja kvalitén.

Fungerande integration

Nya arbetsätt är framtagna och flera projekt är igång för att integrera utomnordiska personer.

Attraktiv arbetsgivare

Alla verksamheter jobbar aktivt med rekrytering av nya medarbetare och en ny organisation kring rekrytering av vikarier till vård och omsorgsavdelningen har provats.

Bra utbildning

Olika utbildningsinsatser genomförts och kommer att genomföras under hösten

Trygg kommun

Arbetet pågår ständigt med att upprätta

Genomförandeplaner.

Material kring FREDÅ - Våld i nära relation, har tagits fram och utbildning har skett under våren till medarbetare inom förvaltningen.

Attraktiva boendemiljöer

Det planeras för nytt äldreboende i kommunen och planering av utemiljöerna finns i Lokalbehovsplanen.

Kommunal ekonomi i balans

Socialnämndens resultat för perioden januari till augusti 2016 visar ett underskott på 1,7 miljoner kronor. Resultatet är normalt för perioden då budgeten inte är periodiserad och personalkostnaden inom vård och omsorg är högre under sommarmånaderna.

Det finns avvikelser mellan de olika verksamheterna men på totalen räknar nämnden med att hålla kostnaderna inom den angivna budgetramen.

Socialnämndens egen ram och den gemensamma administrationen visar ett överskott på 4,7 mnkr i prognosen av den reserv som finns för oförutsett och utjämning av verksamhetens kostnader.

Individ- och familjeomsorgen redovisar ett underskott på 1,5 mnkr som kan härledas till ett ökat antal externa vuxenplaceringar. Inom IFO:s administration beräknas ett överskott på 0,5 mnkr på grund av vakanser i början på året. Prognosen omfattar inte två särskilda placeringar med en årskostnad på 2,6 mnkr som ska prövas om den kan återsökas hos Migrationsverket, alternativt etableringsfonden.

Vård- och omsorg prognosticerar ett överskott på 0,5 mnkr inom administrationen.

Äldreomsorg och sjukvård visar ett underskott på 4 mnkr trots att finansiering via stimulansmedel är inräknade. Det beror på fler orsaker. På vissa boenden är vårdtyngden extra

hög och mer personal är insatt. Hemtjänsten har haft ökad personalbemanning i början av året för att delade turer är borttagna på prov. Det har varit högt tryck på korttids på Kanalen trots att Visiten finns. Parboendet på Malmen drar extra personal. Rustning av lägenheter på Stolpvreten har tagit längre tid än önskvärt. LSS förväntas förbruka 1 mnkr mindre än deras budgettilldelning. Psykiatri prognosticerar överskrida budget med 2,7 mnkr på grund av köp av fler externa platser.

Överskott inom Social Hållbarhet för utfört arbete 0,2 mnkr men också för mindre utbetalt försörjningsstöd med 0,8 mnkr.

Framtiden

Individ- och familjeomsorg

En fortsatt ökning av antalet placeringar kommer att påverka verksamheten kostnadsmässigt samt öka arbetsbelastningen. Kravet på kortare handläggningstider, fylligare dokumentation och ökad delaktighet för barn, i kombination med många anmälningar om oro, är en utmaning för avdelningen.

Barnets rättsliga ställning har stärkts i lagstiftningen och kompetensen ska öka hos handläggare. Fagersta är en av 52 kommuner i landet som deltar i dialog med den nationella samordnaren, för att driva på arbetet med att utveckla kvalitén i framtidens sociala barn och ungdomsvård. En förstärkning avseende förebyggande insatser är av största vikt för att få bättre och socialt hållbara lösningar för familjer och enskilda.

Äldreomsorg

Om väntetiden till särskilt boende ska kunna minskas behövs flera platser för vårdboende. För att klara framtidens äldreomsorg med ett ökat antal äldre är utveckling av välfärdsteknologi som ett komplement till personalen nödvändig. Välfärdsteknologiska lösningar, som ger ett mervärde för kunden behöver utvecklas i samverkan med personal och kunder. Ett fortsatt samarbete med landstinget behövs för att tillgodose de mest sjuka äldres behov. Det blir mer viktigt med utveckling av

det sociala innehållet i vården och omsorgen. Nästa generations äldre kommer att ha större krav på att få fortsätta leva sitt liv som tidigare, med intressen och aktiviteter. Arbetet med införandet av digitala lås i hela hemtjänsten ska fortgå för att effektivisera och kvalitetssäkra hemtjänsten. Ett annat område som behöver effektiviseras och kvalitetssäkra ytterligare är rekrytering. Det blir allt viktigare att kunna bemanna omsorgen när behoven ökar. Ett ökat antal utåt-aggerande personer inom demensvården kommer att ställa nya krav på kompetens och organisation av omsorgen. Tillsynsmyndigheten ställer större krav på att ha en demensvård utan begränsningsåtgärder samt att personalen skyndsamt ska kunna komma till hjälp om någon person skulle behöva.

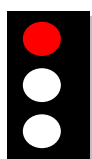
LSS och psykiatri

Det finns ett ökat behov av individuella lösningar kring personer med komplexa problem. Att ha ett psykiatriboende, Sundet, ”insprängt” i annan verksamhet kan ge effektivitetsvinster men gör även att de boende kan upplevas störande och kräver då särskild tillsyn av personal. Nya lokaler skulle behövas. Kompetenshöjande insatser och rekrytering av personal med adekvat utbildning kommer att behövas i framtiden. Fortsatt samarbete med landstingets psykiatri är viktigt för att kunna tillgodose behov för personer med komplexa psykiatriska diagnoser. Det är också möjligt att Landstinget kommer att använda sig mer av den lagstiftning som avser ”Tvång i öppenvård”, vilket ställer nya krav på kommunen. Inom LSS sker en ökning av diagnoser som till exempel ADHD och Asbergers.

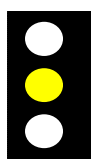
Social Hållbarhet

Det är viktigt för kommunen att tillhandahålla bra stöd insatser som förbygger socialoro och utanförskap. Arbetet inom avdelningen kommer att utvecklas för att hitta hållbara lösningar som är anpassade efter individen. Fokus kommer att ligga på utvecklingen av kommunens integrationsarbete och arbetsmarknads åtgärder. Kommunen saknar olika sorters boende och här kommer förvaltningen att arbeta aktivt för att hitta lösningar.

Måluppfyllelse

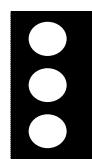
Målet inte uppfyllt

Målet delvis uppfyllt

Målet uppfyllt

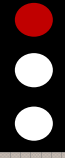

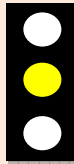
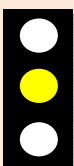

Målet redovisas senare

Socialnämnden – Effektmål delår 2016

SOCIALNÄMNDEN:		
Gemensamma inriktningsmål	Effektmål 2016	Måluppfyllelse och kommentar 2016
Verksamheterna ska aktivt arbeta med att förbättra effektivitet och kvalitet.	e-Hälsa, öka användandet av välfärdsteknologi i syfte att höja livskvaliteten och effektiviteten.	 Arbetet med välfärdsteknologi pågår. Införandet med mobilt arbetssätt är påbörjat. Digitala lås infört på ett hemtjänstområde och tre trygghetslösningar installerade under våren.
	Effektiva utredningar och arbetssätt - Införande av bedömningsinstrumentet BAS vid samtliga utredningar som görs av biståndshandläggare.	 Införandet är påbörjat i arbetsgruppen.
	-Ökat antalet ärenden där "Förstärkt familjehemsvård" används.	 Statistik för 2016 kommer att sammanställas vid årets slut.
	Ökad kvalitet till våra kunder och klienter -Minska antalet inkomna avvikelser med 10%.	 Statistik för 2016 kommer att sammanställas vid årets slut
Kommunen ska verka för att den totala miljöbelastningen minskar.	Andelen inköpta rättvisemärkta produkter ska öka jämfört med föregående år.	 Rättvisemärkta produkter väljs vid nyinköp.
Verksamheterna ska med samverkansorganisationerna och näringslivet utveckla förutsättningar för befintliga företag, nyföretagande och etableringar utifrån.	Implementera "Atlasprojektet" i ytterligare ett företag.	 Svårt att hitta ytterligare företag för ytterligare implementering men arbetet pågår.

<p>Kommunen ska verka för god integration.</p>	<p>Ta fram nya arbetssätt för att integrera utomnordiska personer och samtidigt klara av framtida kompetensförsörjning.</p>		<p>Nya arbetssätt är framtagna och flera projekt är igång för att integrera utomnordiska personer. Sammanställning kommer att ske vid årets slut.</p>
<p>Kommunen ska erbjuda och utveckla olika typer av boendemiljöer samt söka möjligheter till att styra boendeutvecklingen.</p>	<p>Planera och utveckla utemiljöerna för våra kunder och klienter genom samverkan inom kommunen.</p>		<p>Planeringen av utemiljöerna finns med i Lokalbehovsplanen.</p>
<p>SOCIALNÄMNDEN:</p>			
<p>Gemensamma inriktningsmål</p>	<p>Effektmål 2016</p>	<p>Måluppfyllelse och kommentar 2016</p>	
<p>Verksamheterna ska stärka bilden av Fagersta kommun som en attraktiv arbetsgivare.</p>	<p>Minst två aktiviteter som underlättar rekrytering av nya medarbetare.</p> <p>Minska sjukfrånvaron, för kvinnor och män till 2011 års nivå.</p> <p>Medhelp till alla verksamheter</p> <p>Individuell lönesättning utifrån fastställda kriterier till samtliga medarbetare, kvinnor och män.</p>	 	<p>Alla verksamheter jobbar aktivt med rekrytering bla genom sociala medier. Ny organisation kring rekrytering av vikarier till vård och omsorgs avdelningen har provats och utvärderas under hösten.</p> <p>Sjukfrånvaron ligger fortfarande högt jämfört med 2011 års nivå. Statistik för 2016 kommer att sammanställas vid årets slut.</p> <p>Tjänsten är införd i några verksamheter sedan tidigare. Arbetet pågår med ytterligare införande.</p> <p>Individuell lönesättning sker till viss del inom några verksamheter dock ej utifrån fastsällda kriterier.</p>

<p>Verksamheterna ska arbeta förebyggande med trygghet och säkerhet.</p>	<p>Samtliga kunder och klienter ska ha en aktuell Genomförandeplan.</p> <p>Använda FREDA i arbetet kring "Våld i nära relation" till kunder, klienter och medarbetare.</p> <p>Utveckla arbetssätt inom öppenvården -För våldsutsatta samt barn som upplevt eller bevittnat våld i hemmet -För hela familjen där missbruk förekommer.</p>	 	<p>Arbete pågår ständigt med att upprätta Genomförandeplaner. Sammanställning kommer att ske vid årets slut.</p> <p>Material har tagits fram och utbildning har skett under våren till medarbetare inom förvaltningen. Sammanställning kommer att ske vid årets slut.</p> <p>Arbetsätt kommer att utvecklas och implementeras under hösten.</p>
<p>Upprätthålla en långsiktig välskött ekonomi med stabila ekonomiska förutsättningar för god kvalitet i verksamheten.</p>	<p>Verksamheterna ska bedrivas på ett kostnadseffektivt sätt.</p> <p>Verksamheterna ska ha en budget i balans.</p>	 	<p>Verksamheterna har låga kostnader jämfört med andra kommuner.</p> <p>Förvaltningen redovisar en prognos i enlighet med budget vid delårsbokslut 2016.</p>

Resultaträkning

(kkr)	Not	Årsbudget 2016	Prognos 161231	Bokslut 2015	Budget 160831	Utfall 160831	Utfall 150831
Verksamhetens intäkter	1	171 777	190 732	199 268	138 661	151 324	125 273
Verksamhetens kostnader	1	-923 991	-940 306	-904 085	-624 859	-606 791	-556 669
Avskrivningar	2	-23 831	-23 886	-23 195	-18 699	-15 973	-15 352
Verksamhetens nettokostnader		-776 046	-773 460	-728 011	-504 898	-471 440	-446 749
Skatteintäkter	3	574 493	566 653	543 557	382 995	377 598	362 635
Generella statsbidrag och utjämning	3	170 671	213 068	174 517	113 781	149 437	113 568
Finansiella intäkter	4	19 630	21 392	42 235	15 620	18 796	40 335
Finansiella kostnader	4	-2 799	-1 781	-3 887	-1 830	-1 243	-1 181
Resultat efter skatteintäkter och finansnetto	5	-14 051	25 871	28 411	5 668	73 147	68 608
Resultat		-14 051	25 871	28 411	5 668	73 147	68 608

Finansieringsanalys

(kkr)	Not	160831	150831
Den löpande verksamheten			
Årets resultat		73 147	68 608
Justering för avskrivningar	2	15 972	15 352
Just för förändring pensionsavsättning <i>Just för övr ej likviditetspåverkande poster som ingår i Årets resultat</i>	14	1 498	1 685
Reavinst försäljning aktier	4	-16 343	-15 911
<i>Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital</i>		74 274	69 734
+/- Minskning/ökning förråd	8	76	87
+/- Försäljning/inköp exploateringsmark			316
+/- Minskning/ökning övriga kortfristiga fordringar	9	-45 557	-6 964
+/- Ökning/minskning övriga kortfristiga skulder	14	-29 151	-47 442
Kassaflöde från den löpande verksamheten		-358	15 731
Investeringsverksamheten			
Investering i materiella anläggningstillgångar	6	-21 323	-7 338
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		256	
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-21 067	-7 338
Finansieringsverksamheten			
Utlåning			
Inköp av aktieplaceringar, finans		-130 138	-6 635
Försäljning av aktieplaceringar, finans		123 002	89 610
Minskning långfristig fordran Citybanan		-1 390	-1 390
+/- Minskning/ökning övriga långfristiga fordringar			-6 902
Minskning långfristig skuld Citybanan		-2 926	-3 215
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-11 452	71 468
Årets kassaflöde		-32 877	79 861
Likvida medel vid årets början		421 871	287 691
Likvida medel vid årets slut		388 994	367 552
<i>Specifikation till årets kassaflöde</i>			
+/- Ökning/minskning kortfristiga placeringar	10	26 019	53 840
+/- Ökning/minskning kassa och bank	11	-58 896	26 021
Årets kassaflöde		-32 877	79 861

Balansräkning

(kr)	Not	151231	160831	150831
Tillgångar				
Anläggningstillgångar				
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>				
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	6	249 022	262 068	227 420
Maskiner och inventarier	6	17 973	16 036	17 431
Pågående nyanläggningar	6	13 533	7 653	5 501
Finansiella anläggningstillgångar	7	159 324	185 449	175 867
Bidrag till statlig infrastruktur	7	4 170	2 780	4 865
Summa anläggningstillgångar		444 023	473 986	431 083
Omsättningstillgångar				
Förråd	8	339	263	70
Exploateringsfastigheter	9	4 131	4 131	1 529
Kortfristiga fordringar	10	71 462	117 018	86 653
Kortfristiga placeringar	11	292 638	318 657	204 737
Kassa och bank	12	129 233	70 337	162 815
Summa omsättningstillgångar		497 803	510 406	455 804
Summa tillgångar		941 825	984 393	886 888
Skulder och eget kapital				
Eget kapital				
Eget kapital	13	641 547	714 694	681 744
därav resultat		28 411	73 147	68 608
Summa eget kapital		641 547	714 694	681 744
Avsättningar				
Avsättning pensionsförpliktelser	14	69 843	71 341	64 943
Summa avsättningar		69 843	71 341	64 943
Skulder				
<i>Långfristiga skulder</i>				
Skuld bidrag till statlig infrastruktur	15	6 449	3 523	6 501
Kortfristiga skulder	16	223 987	194 834	133 700
Summa skulder		230 435	198 357	140 201
Summa skulder och eget kapital		941 825	984 393	886 888
Ansvarsförbindelser				
a) pensionsförbindelser som inte upptagits bland skulderna eller avsättningarna, inkl löneskatt		354 619	348 073	364 481
b) pensionsförpliktelse till förtroendevalda, inkl löneskatt		2 306	1 512	2 475
c) övriga förpliktelser		51 585	50 602	48 826
Summa ansvarsförbindelser		408 510	400 187	415 782

Noter (kkkr)

	151231	160831	150831
1 Verksamhetens intäkter och kostnader			
Intäkter enligt redovisning	199 268	151 324	125 273
Kostnader enligt redovisning	-904 085	-606 791	-556 669
Verksamhetens nettokostnader	-704 816	-455 467	-431 396
Intern poster som inte ingår i verksamhetens nettokostnader	34 756	22 719	21 480
Internränta	6 195	4 215	4 167
Totalt interna poster	40 951	26 934	25 647
I verksamhetens intäkter ingår			
Statsbidrag maxtaxa förskoleverksamhet	4 010	2 563	2 673
Statsbidrag kvalitetssäkring åtgärder förskoleverksamhet	642	433	428
<i>Reavinster vid försäljning av fastigheter:</i>			
Sligen 4	62		
Tomträtter		1 117	
Summa reavinster fastigheter	62	1 117	
I verksamhetens kostnader ingår			
ökning av pensionsavsättning	6 586	1 206	1 686
pensionsutbetalningar	15 408	9 616	9 095
pensionskostnader, individuell del	16 998	12 299	11 246
löneskatt pensioner	9 181	5 409	4 508
Summa pensionskostnad	48 172	28 530	26 535
förändring semesterlöneskuld	890	-12 160	-10 364
2 Avskrivningar			
Planenliga avskrivningar	23 195	15 973	15 352
Summa	23 195	15 973	15 352

	151 231	160 831	150 831
3 Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning			
Kommunalskatt	543 985	380 690	362 657
Slutavräkning tidigare år	-897	-511	-282
Prognos slutavräkning	469	-2 580	260
Summa skatteintäkter	543 557	377 598	362 635
Inkomstutjämning	122 749	88 879	81 833
Strukturbidrag	11 635		908
Införandebidrag	1 363	3 605	6 289
Kostnadsutjämning	9 434	13 069	7 757
Regleringsavgift	-507	-302	-338
Utjämningsbidrag LSS	5 342	1 267	3 562
Kommunal fastighetsavgift	19 832	13 463	13 360
Kompensation för höjda sociala avgifter för unga	987		197
Statsbidrag flyktingsituationen	3 682	44 184	
Summa generella statsbidrag och utjämning	174 517	164 165	113 568
Summa skatteintäkter och generella statsbidrag	718 074	541 763	476 202
<i>Avräkningsbelopp per invånare</i>			
Slutavräkning	-70	4	-33
Preliminär avräkning	43	-292	40
4 Finansiella intäkter och kostnader			
Ränteintäkter	2 555	1 577	1 728
Utdelning aktier	16 249	16 467	16 205
Avkastning aktieindexobligation	6 160		5 863
Reavinst försäljning aktier	17 270	634	16 539
Övriga finansiella intäkter		119	
Finansiella intäkter	42 235	18 796	40 335
Räntekostnader	11	2	10
Ränta pensionskostnad	819	346	528
Indexering Citybanan	-110	261	-57
Nedskrivning finansiella anläggningstillgångar	2 913	460	506
Övriga finansiella kostnader	253	174	194
Finansiella kostnader	3 887	1 243	1 181
5 Årets resultat			
Årets resultat	28 988	73 147	68 608
Avgår: samtliga realisationsvinster	17 404	1 750	16 539
Jämförelsestörande poster			
<i>Verksamhetens intäkter</i>			
Återbetalning premier från FORA 2004	5 284		5 282
Justerat resultat	6 300	71 397	46 787

	151231	160831	150831
6 Materiella anläggningstillgångar			
<i>Markreserv</i>			
Ingående anskaffningsvärde	7 414	7 414	7 414
Summa utgående ack anskaffningsvärden	7 414	7 414	7 414
Ingående avskrivningar	669	675	675
Årets avskrivningar	6	4	4
Summa utgående ack avskrivningar	675	679	679
Summa utgående bokfört värde	6 739	6 735	6 735
<i>Verksamhetsfastigheter</i>			
Ingående anskaffningsvärde	490 283	517 316	517 316
Nyanskaffningar	27 033	25 369	329
Summa utgående ack anskaffningsvärden	517 316	542 685	517 645
Ingående avskrivningar	297 358	312 522	312 522
Årets avskrivningar	15 164	10 722	10 110
Summa utgående ack avskrivningar	312 522	323 244	322 632
Summa utgående bokfört värde	204 794	219 441	195 013
<i>Fastigheter för affärsverksamhet</i>			
Ingående anskaffningsvärde	102 937	103 477	103 477
Nyanskaffningar	1 298	35	
Anslutningsavgifter	-758		-130
Summa utgående ack anskaffningsvärden	103 477	103 512	103 347
Ingående avskrivningar	96 229	96 685	96 685
Årets avskrivningar	456	233	332
Summa utgående ack avskrivningar	96 685	96 918	97 017
Summa utgående bokfört värde	6 792	6 594	6 330
<i>Omsorgsfastigheter</i>			
Ingående anskaffningsvärde	10 188	10 188	10 188
Summa utgående ack anskaffningsvärden	10 188	10 188	10 188
Ingående avskrivningar	8 214	8 393	8 393
Årets avskrivningar	179	119	119
Summa utgående ack avskrivningar	8 393	8 512	8 512
Summa utgående bokfört värde	1 795	1 676	1 676
<i>Publika fastigheter</i>			
Ingående anskaffningsvärde	58 145	58 145	58 145
Summa utgående ack anskaffningsvärden	58 145	58 145	58 145
Ingående avskrivningar	49 907	50 589	50 589
Årets avskrivningar	682	443	455
Summa utgående ack avskrivningar	50 589	51 032	51 044
Summa utgående bokfört värde	7 556	7 112	7 101

Fagersta kommun – Delårsrapport 2016-08-31

	151 231	160 831	150 831
<i>Fastigheter för annan verksamhet</i>			
Ingående anskaffningsvärde	40 633	40 606	40 606
Försäljning	-27	-330	
Summa utgående ack anskaffningsvärden	40 606	40 276	40 606
Ingående avskrivningar	18 718	19 483	19 483
Försäljning		-6	
Årets avskrivningar	765	510	510
Summa utgående ack avskrivningar	19 483	19 987	19 994
Summa utgående bokfört värde	21 123	20 288	20 612
 <i>Övriga fastigheter</i>			
Ingående anskaffningsvärde	1 143	1 143	1 143
Summa utgående ack anskaffningsvärde	1 143	1 143	1 143
Ingående avskrivningar	851	919	919
Årets avskrivningar	68	3	46
Summa utgående ack avskrivningar	919	922	965
Summa utgående bokfört värde	224	220	178
 <i>Inventarier</i>			
Ingående anskaffningsvärde	55 753	60 729	60 729
Nyanskaffningar	5 497	2 209	2 761
Försäljningar	-260	-306	
Utrangeringar	-261		
Summa utgående ack anskaffningsvärde	60 729	62 631	63 490
Ingående avskrivningar	37 771	43 102	43 102
Årets avskrivningar	5 757	3 866	3 695
Försäljningar	-165	-99	
Utrangeringar	-261		
Summa utgående ack avskrivningar	43 102	46 870	46 797
Utgående bokfört värde	17 627	15 762	16 692
 <i>Maskiner</i>			
Ingående anskaffningsvärde	2 816	2 816	2 816
Summa utgående ack anskaffningsvärde	2 816	2 816	2 816
Ingående avskrivningar	2 352	2 469	2 469
Årets avskrivningar	117	72	81
Summa utgående ack avskrivningar	2 469	2 541	2 550
Utgående bokfört värde	347	275	266
 Pågående investeringar	 13 533	 7 633	 5 501
Totalt utgående ack anskaffningsvärden	801 833	828 810	804 792
Totalt utgående ack avskrivningar	534 837	550 705	550 189
Totalt pågående	13 533	7 633	5 501
Totalt utgående bokfört värde	280 529	285 737	260 104

	151231	160831	150831
7 Finansiella anläggningstillgångar			
Utlåning			
VIF Bandyklubb			15
Fagersta Golfklubb	480	420	540
Fagersta Ryttarklubb	40		80
Fagersta Folkets Hus & Park	124	116	135
Västanfors Båtklubb 2016-06-21		1 440	
Kommuninvest Förlagslån 45798	1 900	1 900	1 900
Vafab miljö kommunalförbund	2 657	2 657	2 657
Pensionsmedelsförvaltning			
<i>Realräntor</i>			
Bayerische Landesbank realränteobl			5 398
Sv statens realränteobligation 3104	12 391	12 391	12 391
Exportkredit	12 144	12 054	12 196
GE realränteobl 3102	13 574	13 574	13 574
Swedbank Hypotek realränteobl 3102	5 381	5 352	5 399
Realränteobligation Huddinge 2028	10 498	10 444	10 530
Akademiska hus lån 124			9 843
Stora Bältförbindelsen 2020-12-01	7 835	7 673	
EIB 2028-12-01	11 739	11 614	
<i>Strukturerade produkter</i>			
SEB AIO global 20190627 P	7 350	7 350	7 350
Nordea AIO USA 201906 P	7 350	7 350	7 350
<i>Fastigheter</i>			
Investering pensionsfastigheter	670		4 819
Övrig långsiktig medelsförvaltning			
<i>Strukturerade produkter</i>			
Aktieindexobl HB tillväxtmarknader			16 500
SEB AIO 20161118	10 500	10 500	10 500
Danske Bank AIO 20190305	15 308	15 308	15 308
SEB AIO global 20190627 Ö	7 875	7 875	7 875
Nordea AIO USA 201906 Ö	7 875	7 875	7 875
Nordea AIO Europa 2021-05-24	16 800	16 800	16 800
SEB AIO Sverige 2022-07-20		15 458	
Danske Bank AIO Asien 2022-07-20		10 508	

	151 231	160 831	150 831
Övriga aktier och andelar			
Pensionsfastigheter AB	42		42
VB Energi AB	6 032	6 032	6 032
Andelar i Kommuninvest ek för	513	513	513
Andelar	247	247	247
	159 324	185 449	175 867

Bidrag till statlig infrastruktur

Aktivering bidrag till Citybanan	10 425	10 425	10 425
Upplösning av årliga enhetliga belopp, år 1 av 5	-2 085	-2 085	-2 085
Upplösning av årliga enhetliga belopp, år 2 av 5	-2 085	-2 085	-2 085
Upplösning av årliga enhetliga belopp, år 3 av 5	-2 085	-2 085	-1 390
Upplösning av årliga enhetliga belopp, år 4 av 5		-1 390	
	4 170	2 780	4 865

Summa finansiella anläggningstillgångar

	163 494	188 229	180 732
--	----------------	----------------	----------------

Andelskapitalet i Kommuninvest ekonomisk förening avser inbetalt andelskapital. Kommuninvest ekonomisk förening har därefter beslutat om insatsemissioner om sammanlagt 123 914 kr för Fagersta kommun. Fagersta kommuns totala andelskapital i Kommuninvest ekonomisk förening uppgick 2016-08-31 till 103 940 kr.

8 Förråd

Varulager	339	263	70
	339	263	70

9 Exploateringsfastigheter

Beräknat försäljningsvärde och beräknat anskaffningsvärde uppgår till samma belopp efter att kringkostnader på 364 000 kronor avräknats från projektet. Beloppet belastar årets resultat. Inbetalda anslutningsavgifter för VA aktiveras löpande som intäkt inom VA-verksamheten under 50 år.

Exploatering, tkr	2013	2014	2015	Totalt			
Markvärde	776			776			
Övriga kostnader	3 295		122	3 417			
Avgår kringkostnader, belastar ej projektet	- 364			-364			
Summa kostnader	3 707		122	3 829			
Sålda tomter	- 898	- 964	- 675	- 2 537			
Återstående värde tomter	2 809	-964	-165	1 292	1 292	1 292	1 529

Värdering, tkr	2013	2014	2015	Totalt
Markvärde	776			776
Övriga kostnader	3 295	122		3 417
Avgår kringkostnader, belastar ej projektet	-364			-364
Summa kostnader	3 707	122		3 829
Beräknat försäljningspris				3 829

Fagersta kommun – Delårsrapport 2016-08-31

			151231	160831	150831
Pågående exploateringar	Budget	Upparbetade kostnader			
Fårbo industriväg	2 000 000	1 704 035	1 704	1 704	
Fårbo industrimark	1 000 000	1 126 274	1 126	1 126	
Rönningen industriväg	300 000	3 980	4	4	
Rönningen industrimark	0	4 314	4	4	
Summa	3 300 000	2 838 603	2 839	2 839	
Kostnader och intäkter för VA aktiveras och periodiseras över tid					
10 Kortfristiga fordringar					
Växelkassor			11	13	11
Interimsfordringar			39 527	85 262	56 452
Kundfordringar			11 804	7 155	7 163
Övriga fordringar			20 120	24 588	23 026
			71 462	117 018	86 653
11 Kortfristiga placeringar					
<i>Avsättningar för pensioner</i>					
Swedish Ethical Beta Fund			14 733	13 053	14 726
Etisk global fond			17 304	14 710	17 291
Lannebo likviditet			33 344	37 977	128 565
Nordea företagsobligationsfond			17 041	19 337	32 667
UBS ES Europa aktiefond			9 026	7 632	9 026
DNB Sweden Micro Cap Fund			2 461	2 461	2 461
			93 911	95 169	204 737
<i>Avsättningar för överlikviditet</i>					
Lannebo likviditet			183 221	207 981	
Nordea företagsobligationsfond			15 506	15 506	
			292 638	223 488	
12 Kassa och bank					
Kassa			7	12	15
Bank			129 226	70 325	162 800
			129 233	70 337	162 815
13 Eget kapital					
Ingående eget kapital			613 136	641 547	613 136
Årets resultat			28 411	73 147	68 608
			641 547	714 694	681 744
Anläggningsskapital utgör skillnaden mellan anläggningstillgångar och					
långfristiga skulder/avsättningar					
			367 731	399 122	359 639
Rörelsekapitalet utgör skillnaden mellan omsättningstillgångar och					
kortfristiga skulder					
			273 816	315 572	322 104
Summa eget kapital			641 547	714 694	681 744

14 Avsättningar pensionsförpliktelser	151231	160831	150831
Ingående avsättning Fagersta kommun	28 042	34 500	28 042
Pensionsutbetalningar	-802	-583	-617
Nyintjänad pension	5 616	1 305	1 354
Ränte- och basbeloppsuppräknningar	422	211	263
Förändring av löneskatt	1 261	218	241
Övrigt	-39	-31	-9
Utgående avsättning	34 500	35 620	29 274
Fördelning per förmån Fagersta			
Pensionsbehållning	0	0	0
Förmånsbestämd ÅP	26 529	27 563	0
Särskild avtalspension	0	0	0
Pension till efterlevande	431	555	0
PA-KL pensioner	7 540	7 502	0
Totalt	34 500	35 620	29 274
Ingående avsättning NVU	7 027	6 665	6 665
Pensionsutbetalningar	-192	-212	-133
Nyintjänad pension	-156	65	141
Ränte- och basbeloppsuppräknningar	97	40	67
Förändring av löneskatt	71	-14	19
Övrigt	-181	49	2
Utgående avsättning	6 665	6 593	6 760
Fördelning per förmån NVU			
Pensionsbehållning	0	0	0
Förmånsbestämt ÅP	6 476	6 426	0
Särskild avtalspension	0	0	0
Pension till efterlevande	0	0	0
PA-KL pensioner	190	166	0
Totalt	6 666	6 592	6 760
Ingående avsättning NVK	22 532	22 697	22 697
Pensionsutbetalningar	-897	-601	-620
Nyintjänad pension	224	156	144
Ränte- och basbeloppsuppräknningar	292	136	205
Förändring av löneskatt	32	57	40
Övrigt	514	543	435
Utgående avsättning	22 697	22 988	22 902
varav särskild avtalspension inkl löneskatt	19 210	19 418	19 334
Fördelning per förmån NVK			
Pensionsbehållning	0	0	0
Förmånsbestämt ÅP	3 484	3 570	0
Särskild avtalspension	19 210	19 418	0
Pension till efterlevande	3	0	0
PA-KL pensioner	0	0	0
Totalt	22 697	22 988	22 902

Fagersta kommun – Delårsrapport 2016-08-31

	151231	160831	150831
Ingående avsättning förtroendevalda	5 658	5 981	5 981
Nyintjänad pension	172	128	64
Ränte- och basbeloppsuppräknings	89		59
Förändring av löneskatt	63	31	30
Utgående avsättning	5 981	6 141	6 134
Total avsättning	69 843	71 342	65 070
15 Långfristiga skulder			
Skuld bidrag till statlig infrastruktur			
Skuld Citybanan	12 818	12 818	12 818
Avgår betalning nr 1 av 5	-1 230	-1 230	-1 230
Avgår betalning nr 2 av 5	-1 871	-1 871	-1 871
Avgår betalning nr 3 av 5	-3 267	-3 267	-3 158
Avgår betalning nr 4 av 5		-3 186	
Avgår indexering Citybanan		261	-57
Summa	6 449	3 523	6 501
16 Kortfristiga skulder			
Interimsskulder	71 262	33 899	15 545
Leverantörsskulder	26 083	30 648	12 525
Semesterlöneskuld	35 308	23 148	24 055
Statsbidragsförskott flyktingar	42 458	52 949	34 400
Upplupen pensionskostnad individuell del	16 998	12 299	11 246
Arbetsgivaravgifter	9 612	11 256	10 067
Preliminärskatt löner	8 069	9 396	8 508
Övriga kortfristiga skulder	1 508	1 465	1 411
Löneskatt	11 785	17 194	15 662
Förutbetalda skatteintäkter	902	2 580	282
	223 987	194 834	133 700
17 Ansvarförbindelser			
<i>Borgensåtaganden</i>			
Vafab Miljö kommunalförbund	16 855	15 871	13 525
Strömsholms kanalaktiebolag	975	975	1 018
Bostadsrättsföreningar och egna hem	32 755	32 755	33 283
Övriga föreningar	1 000	1 000	1 000
Summa borgensåtaganden	51 585	50 602	48 826
Pensionsförpliktelse - ansvarförbindelse enligt KPA	285 385	280 117	293 322
Löneskatt 24,26 %	69 234	67 956	71 160
Aktualiseringsgrad 90 %			
Pensionsförpliktelse - ansvarförbindelse, visstidspension förtroendevald, inkl löneskatt	2 306	1 512	2 475
Summa pensionsförpliktelse och löneskatt	356 925	349 585	366 956
Summa borgensåtaganden och pensionsförpliktelser	408 510	400 187	415 782

Övrigt

Fagersta kommun har i mars 1994 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 280 kommuner som per 2016-06-30 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd

borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Fagersta kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2016-06-30 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 350 538 miljoner kronor och totala tillgångarna till 346 333 miljoner kronor. Kommunens andel av de totala förpliktelsena uppgick till 8 miljoner kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 8 miljoner kronor.

Kommunen har pensionsförpliktelse gentemot den personal som övergick till NVU vid årsskiftet 1996/1997.

Kommunen har pensionsförpliktelse gentemot den personal som övergick till NVK vid årsskiftet 2003/2004.

Kommunen har pensionsförpliktelser gentemot kommunalråd och förbundschef NVK.

Sammanställd driftredovisning

Nämnd (kk)	Årsbudget 2016	Prognos 161231	Avvikelse	Bokslut 2015	Budget 160831	Utfall 160831	Avvikelse	Utfall 150831
Kommunfullmäktige	1 498,0	1 498,0	0,0	1 965,2	998,7	756,7	242,0	1 248,2
Kommunstyrelsen	163 192,0	160 990,6	2 201,4	149 001,9	108 794,7	81 368,1	27 426,6	80 574,7
Utbildnings- och fritidsnämnden	287 726,6	287 726,6	0,0	275 515,9	191 817,8	186 140,6	5 677,2	181 956,4
Socialnämnden	305 185,9	305 185,9	0,0	295 758,7	203 457,3	205 170,9	-1 713,6	197 711,3
Summa nämnderna	757 602,6	755 401,1	2 201,5	722 241,6	505 068,5	473 436,3	31 632,2	461 490,7
Finansiering	-743 551,9	-781 272,1	37 720,2	-750 652,4	-510 737,1	-546 583,7	35 846,6	-530 117,9
Totalt	14 050,7	-25 871,0	39 921,7	-28 410,7	-5 668,6	-73 147,5	67 478,8	-68 627,2

Sammanställd investeringsredovisning

Nämnd (kk)	Nettobudget 2016	Utfall 160831	Prognos 161231	Avvikelse	Nettoinvest 2015	Nettoinvest 150831
Kommunstyrelsen	166 268,2	17 993,7	53 259,1	113 009,1	40 083,3	3 955,5
Utbildnings- och fritidsnämnden	6 061,0	2 060,7	6 061,0	0,0	3 266,4	1 755,1
Socialnämnden	3 511,0	175,6	3 511,0	0,0	1 872,3	1 626,4
Totalt	175 840,2	20 230,0	62 831,1	113 009,1	45 222,0	7 337,0

Driftredovisning

(kk)	Årsbudget	Prognos	Av-	Bokslut	Budget	Utfall	Av-	Utfall
ID	2016	161231	vikelse	2015	160831	160831	vikelse	150831
Kommunfullmäktige								
Kommunfullmäktige	732,3	732,3	0,0	759,8	488,2	468,1	20,1	450,8
Revision	765,7	765,7	0,0	1 205,4	510,5	317,9	192,6	797,4
N Västm Ekonominämnd	39,7	39,7	0,0	29,8		20,0	-20,0	20,2
N Västm Ekonomiförvaltning	-39,7	-39,7	0,0	-29,8		-49,3	49,3	-20,2
Kommunfullmäktige	1 498,0	1 498,0	0,0	1 965,2	998,7	756,7	242,0	1 248,2
Kommunstyrelsen								
Övrigt								
Kommunstyrelsen	2 516,6	2 516,6	0,0	2 333,8	1 677,7	1 551,0	126,8	1 421,7
Lednings- och styrfunktion	1 291,0	1 291,0	0,0		860,7	0,0	860,7	
Ansl f oförutsedda utg	1 256,4	1 256,4	0,0	1 680,9	837,6	599,1	238,5	913,1
Hållbar jämställdhet i Fagersta	250,0	250,0	0,0	8,1	166,7	-18,4	185,0	8,1
Hälsobefrämjande åtg	0,0	0,0	0,0	618,6	0,0	421,2	-421,2	94,3
Finskt förvaltningsområde	0,0	0,0	0,0	-6,1		0,0	0,0	
Målbild Fagersta	0,0	0,0	0,0	337,7	0,0	234,6	-234,6	260,8
Totalförsv o samh-skydd	0,0	0,0	0,0			0,0	0,0	
Bidr stiftelser o övr fören	1 829,4	1 829,4	0,0	1 714,9	1 219,6	1 875,7	-656,1	1 156,1
Tomträtter	-821,5	-1 821,5	1 000,0	-886,3	-547,7	-1 791,8	1 244,1	-589,4
Bredbandssamordnare	0,0	0,0	0,0	32,6		88,0	-88,0	48,8
Stöd t politiska partier	615,0	525,0	90,0	615,0	410,0	525,0	-115,0	410,0
Borgerliga förrättningar	13,8	20,0	-6,2	29,1	9,2	18,7	-9,5	19,5
Överförmyndare	2 276,6	2 276,6	0,0	2 224,0	1 517,8	2 643,8	-1 126,1	1 795,7
Allmänna val	0,0	0,0	0,0	1,0	0,0	0,0	0,0	1,0
Infriande av borgen	0,0	0,0	0,0	18,2	0,0		0,0	
Summa övrigt	9 227,3	8 143,6	1 083,8	8 721,4	6 151,6	6 146,9	4,6	5 539,6
Köpt verksamhet								
NVU	74 913,0	76 019,3	-1 106,3	73 316,6	49 942,0	46 699,0	3 243,0	45 222,6
Kollektivtrafik	5 235,0	5 235,0	0,0	3 960,0	3 490,0	3 376,7	113,3	2 640,0
NVK	32 069,0	30 727,7	1 341,3	25 830,1	21 379,3	-1 777,4	23 156,7	2 004,2
Bidrag till TVG	2 372,0	2 372,0	0,0	2 062,0	1 581,3	1 581,3	0,0	1 441,3
Västm-Dala MBN	6 467,0	5 478,0	989,0	5 304,3	4 311,3	4 311,7	-0,3	4 120,0
N V-manlands samordnförb	424,0	359,3	64,7	333,8	282,7	179,7	103,0	222,5
Bidrag till SDR	11 097,0	11 097,0	0,0	10 399,4	7 398,0	7 116,7	281,3	6 942,7
Bidrag till lönenämnden	2 352,0	2 352,0	0,0	2 288,7	1 568,0	1 656,4	-88,4	1 504,6
Bidrag till NVE	4 723,0	4 994,0	-271,0	4 191,7	3 148,7	3 102,2	46,5	2 716,7
Summa köpt verksamhet	139 652,0	138 634,4	1 017,6	127 686,7	93 101,3	66 246,2	26 855,2	66 814,7
Ks förvaltningar								
Kommunkansli	4 081,1	4 081,1	0,0	3 824,7	2 720,7	2 699,0	21,8	2 496,8
Arkiv	387,3	387,3	0,0	438,9	258,2	289,5	-31,4	295,5
Upphandlingsservice	2 699,2	2 549,2	150,0	1 973,1	1 799,5	1 525,7	273,8	1 044,1
Televäxel/reception	0,0	0,0	0,0	-146,0	0,0	85,4	-85,4	321,3
Vaktmästeri	721,6	721,6	0,0	638,6	481,0	503,6	-22,5	436,0
Personal- o lönekontor	3 101,0	3 101,0	0,0	2 813,9	2 067,3	1 854,3	213,0	1 845,0
Företagshälsovård	165,5	165,5	0,0	109,8	110,4	82,6	27,7	66,2
Fackliga företrädare	1 271,1	1 421,1	-150,0	1 159,3	847,4	1 012,9	-165,5	673,7
Personalvård	217,8	117,8	100,0	176,8	145,2	46,5	98,7	46,5
Information	1 668,1	1 668,1	0,0	1 604,6	1 112,1	875,5	236,6	995,3
Summa ks förvaltningar	14 312,7	14 212,7	100,0	12 593,9	9 541,8	8 975,0	566,8	8 220,4
Totalt kommunstyrelsen	163 192,0	160 990,6	2 201,4	149 001,9	108 794,7	81 368,1	27 426,6	80 574,7

Fagersta kommun – Delårsrapport 2016-08-31

(kk)	Årsbudget	Prognos	Bokslut	Budget	Utfall	Utfall	
Delprogram	2016	161231	Avvikelse	160831	160831	Avvikelse	150831
Utbildnings- och fritidsnämnden							
Nämnd, förvaltn, projekt	11 304,0	10 287,9	1 016,0	7 614,5	7 536,0	3 735,8	5 647,3
Kostservice	0,0	0,0	0,0	237,4	0,0	-631,7	198,1
Kulturskolan & Bibliotek	9 740,3	9 540,3	200,0	9 181,8	6 493,5	6 178,1	5 936,7
Förskola	82 752,7	83 268,7	-516,0	79 685,8	55 168,5	53 550,7	52 956,6
Fritidsverksamhet	8 074,6	8 374,6	-300,0	8 382,0	5 383,1	6 019,6	4 803,6
Förskoleklass	5 935,2	5 935,2	0,0	5 962,4	3 956,8	4 020,6	3 432,6
Grundskola	135 563,8	136 163,8	-600,0	132 401,7	90 375,8	90 052,2	87 377,5
Särskola	5 203,2	5 203,2	0,0	4 058,3	3 468,8	4 496,6	3 166,4
Fritidsverksamhet	22 772,7	22 772,7	0,0	21 968,0	15 181,8	14 722,8	14 612,3
Turism	1 590,2	1 590,2	0,0	1 520,2	1 060,1	912,1	934,9
Kulturarv	4 790,0	4 590,0	200,0	4 503,8	3 193,3	3 019,3	2 890,4
Utbildnings- och fritidsnämnden	287 726,6	287 726,6	0,0	275 515,9	191 817,8	186 140,6	181 956,4
Socialnämnden							
Politisk verksamhet	4 194,0	1 194,0	3 000,0	1 218,1	2 796,0	656,8	2 139,2
Förvaltningsövergripande	13 413,0	11 713,0	1 700,0	7 604,5	8 942,0	6 657,0	4 762,3
Biståndshandläggning	3 045,0	3 045,0	0,0	2 839,1	2 030,0	1 707,7	2 027,3
Familjerådgivning	597,0	597,0	0,0	664,4	398,0	279,6	377,9
Projekt	130,9	130,9	0,0	20,0	87,3	130,9	478,1
Administration	21 379,9	16 679,9	4 700,0	12 346,1	14 253,3	9 432,0	8 391,7
Individ- o familjeomsorg							
Gemensam administration	9 514,0	9 014,0	500,0	10 281,7	6 342,7	5 527,0	6 679,3
Placeringar barn och unga	12 652,0	12 652,0	0,0	13 412,3	8 434,7	9 482,2	8 975,2
Övr insatser för barn och unga	3 599,0	3 599,0	0,0	3 214,6	2 399,3	1 881,5	2 103,1
Insatser vuxna	1 397,0	2 897,0	-1 500,0	2 514,1	931,3	2 609,1	1 790,6
Härbäрге	160,0	160,0	0,0	91,1	106,7	48,0	71,4
Individ- o familjeomsorg	27 322,0	28 322,0	-1 000,0	29 513,8	18 214,7	19 547,8	-1 333,1
Vård och omsorg							
Gemensam administration	9 767,0	8 767,0	1 000,0	10 285,5	6 511,3	5 314,3	6 760,1
Äldreomsorg	135 369,0	139 369,0	-4 000,0	139 252,3	90 246,0	95 998,0	92 305,9
Dagcentraler	5 713,0	5 713,0	0,0	6 318,2	3 808,7	5 067,6	4 260,4
Sjukvård och rehabilitering	14 317,0	14 317,0	0,0	14 911,7	9 544,7	9 794,9	9 823,1
LSS	46 539,0	45 539,0	1 000,0	44 119,7	31 026,0	30 657,1	30 923,3
Psykiatri	13 114,0	15 814,0	-2 700,0	8 706,8	8 742,7	9 745,8	5 636,2
Vård och omsorg	224 819,0	229 519,0	-4 700,0	223 594,1	149 879,3	156 577,6	-6 698,3
Social hållbarhet							
Gemensam administration	2 452,0	2 452,0	0,0	2 701,1	1 634,7	1 555,5	1 706,2
Arbetsmarknadsåtgärder	13 471,0	13 271,0	200,0	14 683,4	8 980,7	9 032,1	10 287,4
Bostadsanpassning	1 890,0	1 890,0	0,0	1 881,1	1 260,0	1 284,7	1 393,1
Budget- och skuldrådgivning	477,0	477,0	0,0	376,3	318,0	271,1	240,4
Integration	0,0	0,0	0,0	-2 198,2		0,0	-2 129,2
Stödboende	3 809,0	3 809,0	0,0	3 817,0	2 539,3	2 568,3	2 495,1
Försörjningsstöd	9 566,0	8 766,0	800,0	9 044,0	6 377,3	4 901,9	5 998,1
Social hållbarhet	31 665,0	30 665,0	1 000,0	30 304,6	21 110,0	19 613,6	19 991,1
Socialnämnden	305 185,9	305 185,9	0,0	295 758,7	203 457,3	205 170,9	-1 713,6
Totalt nämnderna	757 602,6	755 401,1	2 201,5	722 241,6	505 068,4	473 436,3	31 632,1

Finansiering

(kk)	Årsbudget 2016	Prognos 161231	Avvikelse	Bokslut 2015	Budget 160831	Utfall 160831	Avvikelse	Utfall 150831
34 Hyror och arrenden	-22 948,5	-22 948,5	0,0	-22 828,2	-15 299,0	-15 866,4	567,4	-15 287,3
35 Bidrag	-4 726,0	-4 493,4	-232,6	-10 151,2	-3 150,7	-3 013,6	-137,1	-8 468,1
36 Försäljning av verksamhet		-21,0	21,0	-875,2		-60,5	60,5	-689,7
38 Försäljn anlägg.n.tillgångar		-122,2	122,2	-61,7		-122,2	122,2	
80 Skatteintäkter	-574 493,0	-566 652,8	-7 840,2	-543 556,9	-382 995,3	-377 598,2	-5 397,1	-362 634,5
82 Generella statsbidrag	-173 805,0	-213 521,3	39 716,3	-175 024,6	-115 870,0	-144 078,8	28 208,8	-113 906,2
84 Finansiella intäkter	-19 630,0	-21 391,6	1 761,6	-42 234,7	-15 620,0	-18 795,7	3 175,7	-40 334,9
41 Inköp av an-o u-hållmaterial			0,0	2,4			0,0	1,1
45 Bidrag och transfereringar	2 085,0	2 085,0	0,0	2 257,0	1 390,0	1 407,9	-17,9	1 435,0
46 Entr o köp av verksamhet			0,0	1 529,7			0,0	
50 Löner arbetad tid	10 522,1	10 522,1	0,0	4,0	5 845,6	5 137,9	707,7	4,0
51 Förändr semesterlöneskuld	2 000,0	2 000,0	0,0	890,0	-10 000,0	-12 160,4	2 160,4	-10 363,8
55 Kostnadsersättningar			0,0	0,2			0,0	0,2
56 Soc avg enl lag		445,6	-445,6	-2 269,3	0,0	157,0	-157,0	-3 128,9
57 Pensionskostnader	14 200,0	14 442,1	-242,1	18 192,2	9 466,7	9 654,8	-188,1	8 800,5
60 Lokal- och markhyror	-374,0	-874,0	500,0		-249,3	-4 566,3	4 317,0	
73 Försäkringsavg o riskkostnader				0,1		0,1	-0,1	
74 Övr främmande tjänster		285,0	-285,0	192,4		222,5	-222,5	155,6
76 Diverse kostnader				1 704,2		1,4	-1,4	1 303,5
79 Avskrivningar	17 290,9	17 290,9	0,0	17 192,9	11 527,3	11 993,1	-465,8	11 490,4
83 Inkomst- o kostnadsutjämnin	3 134,0	453,5	2 680,5	507,4	2 089,3	302,4	1 787,0	338,2
85 Finansiella kostnader	2 745,0	1 780,9	964,1	3 723,4	1 830,0	1 150,3	679,7	1 061,5
86 Avsättningar	1 000,0		1 000,0	724,8	666,7		666,7	483,1
97 Div interna kostnader	-552,4	-552,4	0,0	-571,1	-368,3	-349,0	-19,2	-377,6
Finansieringen	-743 551,9	-781 272,1	37 720,2	-750 652,4	-510 737,1	-546 583,7	35 846,7	-530 117,9
Totalt kommunen	14 050,7	-25 871,0	39 921,7	-28 410,7	-5 668,7	-73 147,5	67 478,8	-68 627,2

Investeringsredovisning

(kkr)	Nettobudget	Utfall	Prognos	Avvikelse	Nettoinvest	Nettoinvest
ID	2016	160831	161231		2015	150831
Kommunstyrelsen						
Kommunledningskontoret						
Mark- o fast inköp		-1 967,0	-1 967,0	1 967,0	-354,1	-105,2
Server Public 360		527,9	527,9	-527,9	50,5	25,7
Skatepark				0,0	5,4	5,4
Summa kommunledningskontoret	0,0	-1 439,1	-1 439,1	1 439,1	-298,1	-74,0
 <i>Entreprenad NVK</i>						
Ofördelade investeringar NVK	14 894,0		3 894,0	11 000,0		
Per-Olsskolan ny skolbyggnad	23 573,0					
Anslutningsavgifter				0,0	-491,0	
Norra Sjöheden, bostadsområde			100,0	-100,0		
Va-ledningar Sjöheden				0,0	191,0	
Mariaskolan, etapp 2	9 523,9	2 096,1	9 523,9	0,0	12 656,6	3 654,6
Nya förskolan				0,0	291,4	
Björksta 3, Björkbacken, byte styrutrust	82,0		82,0	0,0		
Fårbo, ny industriväg		194,4	700,0	-700,0		
Fårbo, iordningställande av industrimark			400,0	-400,0	-847,6	10,9
Fårbo, nyanläggning VA	592,9	110,1	792,9	-200,0	1 107,1	
Rönningen, industriväg	0,0		500,0	-500,0		
Rönningen, nyanläggning VA	500,0	82,4	500,0	0,0		
Biet 4, tillbyggnad Alfaskolan			0,0	0,0	96,6	96,6
Kolmilegränd 3-5, ny ventilation	9 806,1	9 973,2	9 973,2	-167,1	5 301,9	
Björkbacken, ny parkering m m				0,0	232,0	232,0
Nytt produktionskök	40 000,0	497,6	1 000,0	39 000,0	476,2	
Norrbyplan 3				0,0	8 454,4	
Ombyggnad Malmen, Alfa 15	1 938,4	714,4	714,4	1 224,0	9 097,0	35,3
Jesper 7, Brinellskolan, ny hiss	794,5	321,0	321,0	473,5	2 205,5	
Olympen 1, Fagerstahallen	166,4	1 559,8	1 559,8	-1 393,4	1 533,6	
Nytt äldreboende	40 000,0		0,0	40 000,0	62,8	
Ny förskola			0,0	0,0	13,8	
Nytt äldreboende Kottmossen		240,1	240,0	-240,0		
Koltrasten, Kolmilegränd 3 & 5, Fönsterbyte	5 000,0	3 643,9	5 000,0	0,0		
Dammen 3, fasad och fönsterbyte	5 845,0		5 845,0	0,0		
Per-Olsskolan, om- och tillbyggnad hus C	6 667,0		6 667,0	0,0		
Per-Olsskolan, om- och tillbyggnad hus D	4 760,0		4 760,0	0,0		
Ejalunden 1 o 3, byte ventilationsaggreg	2 125,0		2 125,0	0,0		
Summa entreprenad NVK	166 268,2	19 432,9	54 698,2	87 997,0	40 381,4	4 029,5
 Totalt kommunstyrelsen	 166 268,2	 17 993,7	 53 259,1	 89 436,1	 40 083,3	 3 955,5

Fagersta kommun – Delårsrapport 2016-08-31

(kk)	Nettobudget	Utfall	Prognos		Nettoinvest	Nettoinvest
ID	2016	160831	161231	Avvikelse	2015	150831
Utbildnings- och fritidsnämnden						
Grundskola	1130,1	590,2	1130,1	0,0	588,9	322,4
Kostservice	622,0	52,5	622,0	0,0	444,0	133,9
Fritid och Fagerstahallen	244,6	0,0	244,6	0,0	158,0	
Ungdomscenter				0,0	17,4	
Kulturavdelning	748,2	31,0	748,2	0,0	251,8	17,9
Särskola		-100,0		0,0		
Förskoleverksamhet	501,7	50,3	501,7	0,0	181,8	
Datorer i förskolan	150,0	53,2	150,0	0,0	240,5	198,7
Datorer grundskolan	753,7	621,6	753,7	0,0	256,3	256,3
En till en årskurs 7-9	850,0	428,1	850,0	0,0	1029,6	825,9
Förvaltningsövergripande	260,3	219,8	260,3	0,0	0,0	
Skyltprogram	800,4	113,9	800,4	0,0	98,1	
Utbildnings- och fritidsnämnden	6 061,0	2 060,7	6 061,0	0,0	3 266,4	1 755,1
Socialnämnden						
Koltrasten	20,0	18,2	20,0	0,0	30,1	
Malmen	442,0	8,4	442,0	0,0	57,5	57,5
Stolpvreten	52,0	73,4	52,0	0,0		
Nybo	20,0	11,3	20,0	0,0		
Solliden	78,0		78,0	0,0		
Inv Administration	250,0	54,5	250,0	0,0	59,7	13,0
Inv ÄO	200,0	9,9	200,0	0,0	169,0	0,0
LSS/Psykiatri	30,0		30,0	0,0		
Social Hållbarhet	250,0		250,0	0,0	-167,5	-167,5
Kolarbygården	23,0		23,0	0,0		
Dammen	24,0		24,0	0,0		
Hemtjänsten	35,0		35,0	0,0		
Gruppboende LSS	40,0		40,0	0,0		
Rehab	47,0		47,0	0,0		
Verksamhetssystem	1 200,0		1 200,0	0,0		
Tieto - Procapita	0,0		0,0	0,0	1 142,7	1 142,6
Phonirocare	800,0		800,0	0,0	580,8	580,8
Socialnämnden	3 511,0	175,6	3 511,0	0,0	1 872,3	1 626,4
Totalt kommunen	175 840,2	20 230,0	62 831,1	89 436,1	45 221,9	7 337,0

Redovisningsprinciper

Redovisningsmallens dokument

Resultaträkningen – sammanfattar kostnader och intäkter samt visar årets förändring av det egna kapitalet.

Balansräkningen – visar kommunens ekonomiska ställning på bokslutsdagen.

Finansieringsanalys

Finansieringsanalys enligt Rådet för kommunal redovisning, Rekommendation nr 16.2 används.

Värdering

Övergripande värderingsprincip är försiktighetsprincipen, vilket medför att skulder inte får undervärderas respektive att tillgångar inte får övervärderas.

Interna poster

Verksamhetens intäkter och kostnader är justerade med interna poster, förutom budget.

Leverantörsfakturor och utställda fakturor

Periodisering har gjorts av leverantörsfakturor och utställda fakturor med väsentliga belopp.

Kostnads- och intäktsräntor

Kostnads- och intäktsräntor har periodiserats.

Semesterlöneskulden

Semesterlöneskulden har redovisats som en kortfristig skuld.

Avskrivningar - komponentavskrivning

Avskrivning av anläggningstillgångar görs efter en bedömning av tillgångens nyttjandeperiod.

Minsta gräns för komponentindelning vid åtgärder >1,0 miljoner kronor. För nya investeringar används i tillämpliga delar SKL:s publikation *Komponentavskrivning i kommuner och landsting*.

Pensioner

Förändringen av pensionsskulden redovisas under verksamhetens kostnader.

Intjänade pensioner fr o m 1998 redovisas som avsättning i balansräkningen enligt den sk blandade modellen. Kommunen har för

perioden 1998-2005 beslutat att hela den individuella delen av pensionen skall betalas ut för individuell förvaltning. Fr o m år 2006 är avsättningen obligatorisk. Beräkningen av den individuella delen är gjord efter samma förhållande mellan lönesumma och verklig kostnad som utfallet 2015.

Kommunen har enligt avtal pensionsförpliktelse gentemot tidigare kommunalrådet

Kommunen har enligt avtal pensionsförpliktelse gentemot förbundschef på NVK.

Som underlag för pensionsskuld och pensionskostnader har KPA's beräkning från 2015 använts.

Skatteintäkter

Skatteintäkterna har periodiserats och redovisats det år då den beskattningsbara inkomsten intjänats.

Kommunen tillämpar rekommendation 4.2 från "Rådet för kommunal redovisning" vad avser redovisning av skatteintäkter.

Rekommendationen avseende kommunalskatt innebär att inkomstårets redovisade skatteintäkter består av tre delar:

- preliminära månatliga inbetalningar
- prognos för slutavräkning (år 2016) från SKL, decemberprognosen
- differens mellan slutlig taxering och prognos föregående år (2015)

Till slutavräkningen avseende 201608 har vi använt Sveriges Kommuner och Landstings prognos från 160815, cirkulär 16:45.

Leasingavtal

Rekommendation nr 13.2 gällande Redovisning av leasingavtal innebär att klassificering skall göras av leasingavtal, antingen som finansiellt eller operationellt. Leasingavtalen inom Fagersta kommun är klassificerade som operationella.

Finansiella anläggningstillgångar

Vid värdering av innehav i alternativa placeringar har försiktighetsprincipen och lägsta värdets princip tillämpats.

Reavinster vid försäljning av finansiella anläggningstillgångar redovisas i kontogrupp 84, finansiella intäkter, från och med 2013 i samband med övergång till KommunBas 13. Redovisades tidigare i kontogrupp 38 under verksamhetens intäkter.

Omsättningstillgångar

Aktier och fonder, både ränte- och aktiefonder redovisas enligt den kommunala

redovisningslagen som omsättningstillgångar och tas alltid upp till lägsta värdets princip.

Interna poster

Interna poster mellan bolagen och kommunen har eliminerats.

Uppskattningar och bedömningar

Extra statsbidrag för flyktingmottagande har periodiserats med 12/13 på år 2016.

Övervägande från Skatteverket om ytterligare beskattning för år 2011-2012 belastar 2015 års resultat med 0,4 miljoner kronor.

Redovisningsbegrepp och ordlista

Anläggningsskapital

Bundet eget kapital i anläggningar. Utgör skillnaden mellan anläggningstillgångar och långfristiga skulder inkl avsättningar.

Anläggningstillgångar

Fast och lös egendom avsedda för stadigvarande bruk.

Avskrivningar

Den värdeminskning (förslitning) som årligen sker på en anläggningstillgång, baserat på anskaffningsvärdet inkluderat omkostnader dividerat med den ekonomiska livslängden.

Avsättningar

Ekonomiska förpliktelser som är säkra, men ovissa till belopp eller till den tidpunkt då dessa ska infrias och betalas ut.

Eget kapital

Består av anläggningsskapital (bundet i anläggningar m m) och rörelsekapital (fritt kapital för framtida drift- och investeringsändamål).

Finansiella anläggningstillgångar

Aktier, obligationer, långsiktiga fordringar, avskrivning sker ej.

God redovisningssed

En faktisk förekommande praxis hos en kvalitativt representativ krets bokföringsskyldiga dvs man ska inte motgå lagar och uttalanden från den teoretiska verksamma expertisen såsom rekommendationsorganen.

Internränta

Kalkylmässig kostnad för det kapital (bundet i anläggnings- och omsättningstillgångar) som nyttjas inom en viss verksamhet.

Kapitalkostnader

Benämning för internränta och avskrivning.

Kortfristiga skulder

Kortfristiga lån och skulder hänförliga till den löpande verksamheten som skall betalas inom ett år.

Likviditet

Betalningsförmåga på kort sikt (förmågan att betala sina skulder i rätt tid).

Långfristiga skulder

Lån som är på längre än ett år och innehåller ränteutgifter.

Materiella anläggningstillgångar

Kan vara fastigheter, byggnader, mark, maskiner och inventarier som är avsedd för stadigvarande bruk eller innehav.

Nettoinvesteringar

Investeringsutgifter efter avdrag för investeringsbidrag m m.

Nettokostnader

Driftkostnader efter avdrag för driftbidrag, avgifter och ersättningar. Finansieras med skattemedel.

Nyckeltal

Mäter förhållandet mellan två storheter, t ex likvida medel i procent av externa utgifter (likviditet).

Omsättningstillgångar

Kan vara lager, förråd, kontanter, och kundfordringar (kortsiktiga).

Periodisering

Fördelning av inkomster och utgifter på de redovisningsperioder till vilka de hör.

Rörelsekapital

Skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder. Rörelsekapitalet avspeglar kommunens finansiella styrka.

Skuldsättningsgrad

Hur stor del av kommunens tillgångar som är lånefinansierade.

Soliditet

Ett nyckeltal som visar procentuellt den del av totala tillgångar som är egenfinansierad, eget kapital dividerat med balansomslutningen (totalt kapital). Visar betalningsförmågan på längre sikt. Ju högre soliditet desto större ekonomiskt handlingsutrymme.

Volatilitet

Ett statistiskt mått på storleken på kurssvängningar över tiden. Beräknas vanligtvis som en standardavvikelse enligt Normalfördelningen. Uttrycks vanligtvis som procent på årsbasis.

